

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Årsrapport 2019 - 2020

Årsrapport (2019–2020)

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Innhold

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	1
I. Styrets beretning	2
II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	6
III. Aktiviteter og resultater	9
Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning.....	9
Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskapning og omstilling	16
Sektormål 3: God tilgang til utdanning.....	20
Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem	22
IV. Styring og kontroll i virksomheten.....	29
V. Vurdering av framtidssutsikter.....	33
Vedlegg: Utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet – oversikt over tiltak og hvor de er omtalt i årsrapporten	40
VI. Årsregnskap	41

I. Styrets beretning

NMBU er nå inn i det andre året i strategiperioden 2019-2023 med visjonen «Kunnskap for livet». Strategien bygger på FN's bærekraftsmål, og skal bidra til oppnåelse av disse. NMBU er særlig godt rustet i så måte, med et stort faglig mangfold som gjør oss i stand til, ikke bare å støtte opp om det enkelte bærekraftsmål, men også å kartlegge interaksjoner mellom de ulike målene. Vi kan bruke vårt faglige mangfold til å tilpasse utdanning, forskning, innovasjon og formidling på en helhetlig og mest mulig bærekraftig måte. Med en unik syntese av miljø, biovitenskap, veterinærmedisin, teknologi, arealplanlegging og økonomi har NMBU spesielt gode forutsetninger til å bidra med ny kunnskap og nye løsninger.

Samlet resultat, måloppnåelse og ressursbruk ved NMBU

Resultatene for 2019 viser at NMBU har konsolidert sin stilling på de fleste områdene. NMBU har gode resultater på flere indikatorer som studiekvalitet, omsetning fra Norges forskningsråd, andre bidrags- og oppdragsinntekter, gjennomføring av doktorgradsstudiet og kjennskap til NMBU. Også i 2019 var gjennomføringen på bachelor- og masterutdanningene lavere enn måltallene. Det arbeides systematisk med å få opp andel studenter som gjennomfører på normert tid. I 2020 vil det bli undersøkt hva som ligger bak den relativt lave gjennomstrømmingen på bachelornivået. I 2019 var tallet på avlagte doktorgrader rekordhøyt, og resultatet på Horisont 2020 var mer enn det doble av måltallet for 2019.

NMBUs satsing på Fremragende forskning og utdanning har vært et strategisk grep for å løfte arbeidet med forskning og utdanning. Deler av satsningen er blitt evaluert av NIFU med positivt resultat.

Fagmiljøene har videreført arbeidet med å utvikle kvaliteten i studieprogrammene. Flere fagmiljø vil gå i front for å utvikle undervisningen, og arbeidet med periodiske programevalueringer har økt kraftig sammenliknet med 2017 og 2018. Det målrettede arbeidet med gjennomstrømming har gitt gode resultat på masternivået.

NOKUT har i 2019 gjennomført et periodisk tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet ved NMBU. I sin innstilling konkluderer komiteen: "Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet er tilfredsstillende: Alle krav i studietilsynsforskriften § 4-1, studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2) og universitets- og høyskoleloven §§ 1-6 og 4-3 (4) er oppfylt. De sakkyndige har tillit til at institusjonens systematiske kvalitetsarbeid sikrer og videreutvikler utdanningskvaliteten." NMBU får i rapporten råd om hvordan vi kan videreutvikle og forbedre systemet, og dette vil følges opp i det videre arbeidet.

NMBU har også i 2019 styrket samarbeidet med eksterne partnere for økt forskingsinnsats. NMBUs talentsatsingsprogram viser gode resultater. Det har vært høy aktivitet knyttet til deltakelse i Horisont 2020. Samarbeidet med UiO er en viktig del av NMBUs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet. UiO og NMBU inngikk i oktober 2018 et «Memorandum of Understanding» (MoU) om: 1) Forskning, utdanning og innovasjon, 2) forskingsinfrastruktur og 3) organisatorisk samarbeid. Dette viser seg som et godt grunnlag for felles arbeid.

Innovasjonsstrategien har dannet et godt grunnlag for å øke satsingen på entreprenørskap og kommersialisering av forskingsresultater. Etableringen av Ard Innovation AS og samarbeidet med Inkubator Ås AS er blitt ytterligere forsterket i 2019. Dette har vært viktig både for økt studentaktivitet, og for økte bidrag fra vitenskapelig ansatte, selv om en ikke når helt opp til måltallene for 2019. Det studentdrevne Eik Idéverksted har hatt høy aktivitet.

Samlokaliseringsprosjektet representerer en unik sjanse for NMBU, og NMBU har prioritert store ressurser for å bidra til at prosjektet når de målene som er satt fra bevilgende myndigheter. Fagmiljøene ved NMBU har samlet sett evnet å opprettholde utdannings- og forskningsproduksjonen i tillegg til omfattende brukermedvirkning. NMBU er godt i gang med å realisere effektmålene som er satt for dette prosjektet. Dyrepleierstudiet er alt utvidet til et bachelorstudium, det er etablert forsknings samarbeid på nye områder, og flere nye tverrfaglige stipendiater er i gang med sitt studium.

Arbeidet med utvikling av campus Ås har vært viktig også i 2019. NMBU har fulgt opp Campusplanen, og har i 2019 videreført planleggingsarbeidet for Fakultet for landskap og samfunn (LANDSAM) og Fakultet for biovitenskap (BIOVIT).

Styret har over tid godkjent bruk av betydelige midler til brukermedvirkning og flytteforberedelser i Samlokaliseringsprosjektet og Prosjekt campus innenfor vanlige tildelte midler. I tillegg har styret innenfor egen budsjett ramme innarbeidet en avsetning på 15 mill. kroner til dekning av uforutsette kostnader. Styret erkjenner at 2019 og 2020 gir ekstraordinære belastninger på NMBUs økonomiske handlefrihet ettersom det ikke gis statlige tilleggsbevilgninger til disse omfattende aktivitetene.

Innenfor sikkerhet og beredskap er det i 2019 gjennomført skrivebordøvelser, oppdatert rutiner og innført nye systemer. NMBUs ledelsessystem for informasjonssikkerhet ble vedtatt høsten 2019, og arbeidet med å implementere dette følges opp i 2020.

Samlet sett mener styret at NMBU i 2019 har hatt tilfredsstillende måloppnåelse og effektiv ressursbruk, særlig når en tar med i vurderingen de tunge prosjektene og prosessene knyttet til samlokaliseringen.

Universitetsstyret pr 1. januar 2020 (Foto: Tonje Halvorsen Walde)

Forhold som har virket inn på oppnådde resultat

De store utbyggingsprosjektene krever stor grad av involvering og deltakelse fra NMBUs ansatte, og NMBU har sett en risiko for at dette kan virke negativt inn på kjernevirksomheten. Flere miljøer har et stort ressursuttak i utbyggingsprosjektene, spesielt Veterinærhøgskolen. Likevel viser resultatene også for 2019 at NMBU i stor grad har klart å holde oppe kjernevirksomheten. Styret vil gi honnør for den innsatsen som ligger til grunn for disse resultatene.

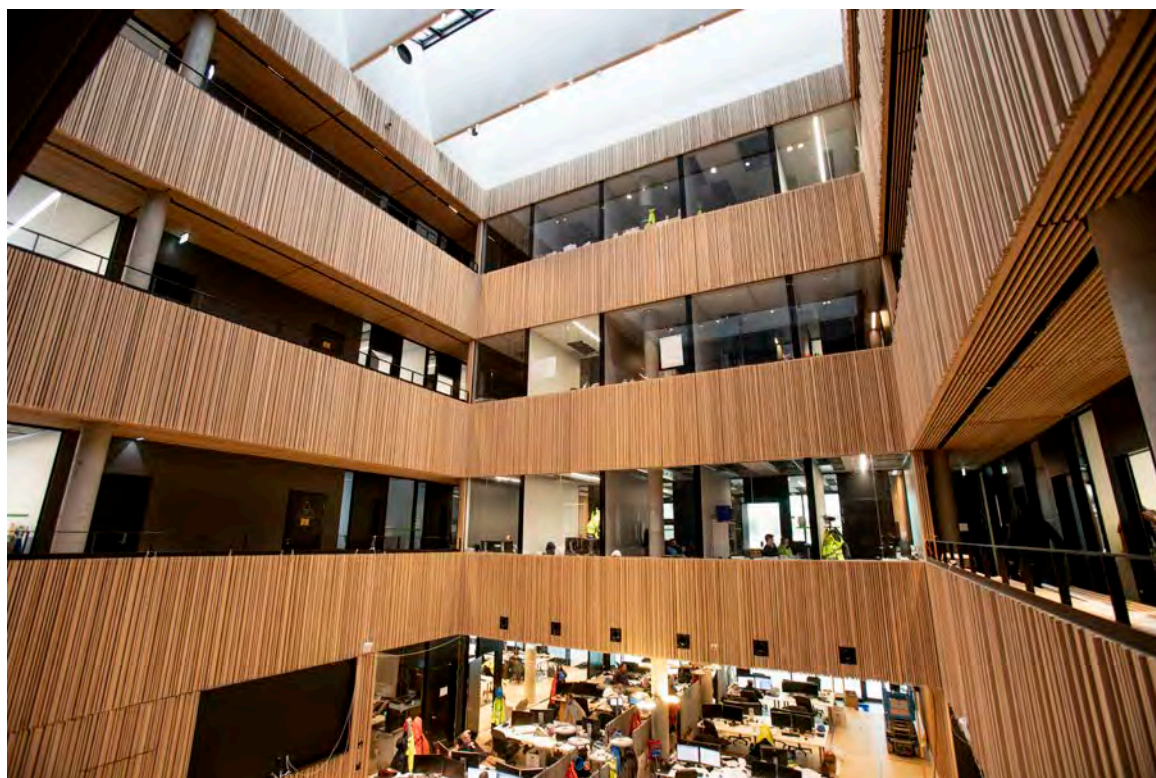
Regjeringen besluttet i april 2019 å gjennomgå eiendomsforvaltningen hos de selvforvaltende universitetene og høyskolene, og NMBU ble pekt på som første universitet til å bli vurdert i denne områdegjennomgangen. Dette har medført et omfattende arbeid som har krevd mye ressurser og tid fra NMBU sin side, og påført NMBU betydelige ekstrakostnader og ekstraarbeid i en allerede hektisk periode. NMBUs deltakelse i dette arbeidet har også påvirket vår evne til å følge opp Campusplanen i 2019.

De viktigste prioriteringene i 2020

2020 vil være et svært spesielt år for NMBU. I tillegg til prioriteringene som følger av strategien, vil flyttingen av Veterinærhøgskolen fra Adamstuen til Ås og å ta i bruk de nye Veterinærbyggene, være høyest prioritert. De tre utviklingsmålene i Utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet (i) tverrfaglighet i forskning, utdanning og innovasjon for bærekraft, (ii) samarbeid mellom NMBU og UiO og (iii) Campus Ås, står sentralt i styrets arbeid.

NMBU vil i 2020 styrke posisjonen sin som nasjonal og internasjonal deltaker i utdanning og forskning. Universitetet har siden etableringen i 2014 opparbeidet seg et godt omdømme, både blant samarbeidspartnere og i befolkningen. Omdømmet speiler samfunnsrelevansen, kvaliteten og den målrettede innsatsen fra fagmiljøene. Arbeidet med digitalisering innenfor undervisning, forskning og forvaltning vil bli videreført i 2020, og digitaliseringsstrategien gir føringer for prioriteringene.

Samarbeidet med UiO går godt på flere plan. Medio mai vil vi ha neste oppfølgingsmøte på ledelsesnivå for å kartlegge status, og gi videre føringer for samarbeidet. Den årlige Oslo Life Science-konferansen er et eksempel på samarbeidet.

Fra det nye veterinærbygningene (Foto: Håkon Sparre)

2020 vil bære preg av at NMBU er i en intensiv, avsluttende fase i arbeidet med å forberede seg på å overta det nye Veterinærbygget. Forsinkelsene som Statsbygg har varslet siden februar gjør arbeidet mer krevende enn forventet, særlig for Veterinærhøgskolens ledelse og ansatte, men

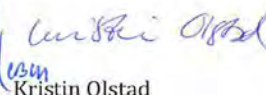
også for universitetsadministrasjonen. Forsinkelsene vil bl.a. medføre kortere tid til testing og feilretting av utstyr og funksjonaliteter i bygget. Situasjonen som er oppstått på grunn av koronapandemien forsterker utfordringene både når det gjelder arbeidet med ferdigstillingen og leveranser av utstyr og gir økt risiko for ikke å kunne nå testing, innflytting og idriftsettelse i tide til studiestart høsten 2020. Ledelsen vurderer fortløpende behov for tiltak og midlertidige reserveløsninger etter behov. NMBU har nå fått til et tett og godt samarbeid med Statsbygg og det arbeides aktivt for å redusere risiko, og medvirke til å få bygget tilfredsstillende klargjort for å kunne håndtere studiestart i 2020 for våre veterinær- og dyrepleierstudenter. Det er planlagt hyppigere møter i prosjektrådet i Kunnskapsdepartementet i tiden framover. NMBU opplever en vilje til konstruktiv og god dialog i prosjektrådet og har tillit til at alle parter vil gjøre sitt ytterste for å lykkes ihht de planer som nå gjelder.

Ås

15. mars 2020

Siri B. Halten

styreleder

Marianne Harg
Petter Arnesen
Per Holten-Andersen
Kristin Olstad
Birger Svihus
Ruth Haug
Hilde Vinje
Eivind Norum
Nina Vold Johansen
Børge Falleth Høysæter

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

NMBUs overordnede strategi for årene 2019–2023 er «Felles innsats for en bærekraftig framtid». Satsningen uttrykker vårt sterke ønske om, og tro på, at vi skal være en viktig aktør i arbeidet med å sikre livsgrunnlaget for framtida. Det gjør vi gjennom fremragende forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

NMBU sin visjon er Kunnskap for livet.

NMBUs samfunnsoppdrag

NMBU skal utdanne fremragende kandidater, utføre forskning av høy kvalitet som løfter frem nye perspektiver, og skape innovasjon. Vi skal bidra til en kunnskapsbasert og åpen offentlig debatt og medvirke til å heve befolkningens tillit til forskningens metoder og resultater.

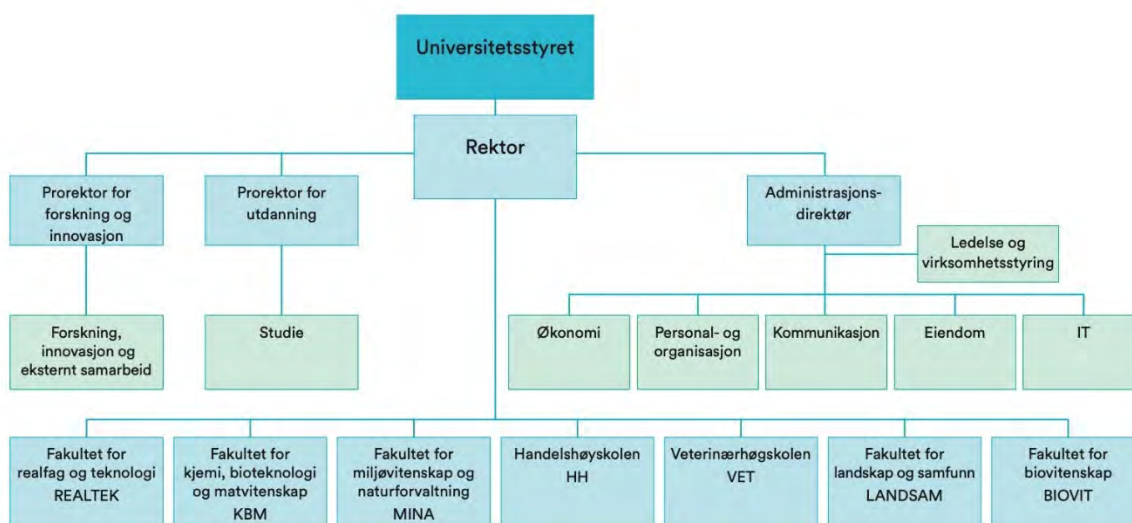
Vi skal ha et åpent og respektfullt samarbeid med verden rundt oss, både med offentlig og privat sektor. Vi skal sørge for at felleskapets midler brukes effektivt og målrettet og kommer hele samfunnet til gode. NMBU skal være et internasjonalt anerkjent universitet.

NMBU har et særlig ansvar for å bidra til å sikre livsgrunnlaget for framtidige generasjoner. Våre studenter skal utrustes med et tankesett for bærekraft. De skal ha kunnskap, kompetanse og ferdigheter som kreves for å møte de store globale samfunnsutfordringene.

NMBU vedtok i 2019 endringer i virksomhetsmålene. De er nå utformet slik at de samlet sett og implisitt bygger opp under KDs fire sektormål:

Virksomhetsmålene er:

1. NMBU er et åpent og samarbeidende universitet som gir relevant kunnskap for en bærekraftig samfunnsutvikling.
2. NMBU er i front på kompetanse for bærekraftig verdiskaping.
3. NMBU er ledende innen kunnskapsutvikling og tverrfaglig kompetanse som trengs for å løse globale utfordringer.

Universitetsleiinga

Sjur Baardsen
rektor

Solve Sæbø
prorektor for
utdanning

Øystein Johnsen
prorektor for
forskning

Lars Atle Holm
administrasjons-
direktør

Eva Falleth
dekan LANDSAM

Anne Cathrine Gjerde
dekan REALTEK

Anne Storset
dekan VET

Kari Kolstad
dekan BIOVIT

Ågot Aakra
dekan KBM

Gro Ladegård
dekan HH

Hans Fredrik Hoen
dekan MINA

Tord Hauge
leiar av Studenttinget

Nøkkeltal og fakta

Nøkkeltal om økonomi

Beløp i tusen kroner	2020	2019
TOTALT	1 933 438	1 854 163
-inntekter fra tildelinger/stat	1 334 357	1 271 836
-eksterne inntekter	407 465	369 178
-salgs-/leieinntekter	170 188	168 600
-andre driftsinntekter	21 428	44 549

NMBU har

- rundt 1600 tilsatte fordelt på campus Ås, campus Adamstua og Sandnes
- syv fakulteter
- dyresykehus
- Senter for husdyrforsøk (SHF), klimaregulert planteforskning (SKP) og etter- og videreutdanning (SEVU)

Nøkkeltall om studiene ved NMBU

- 5 668 studenter, 1 181 kandidater
- 65 studieprogrammer

Nøkkeltall om forskningen ved NMBU

- 881 vitenskapelige årsverk
- 485 doktorgradsstudenter
- rundt 90 doktorgrader årlig
- rundt 1 000 vitenskapelige publikasjoner årlig

Vårt mulighetsrom på en samlet campus

I løpet av 2020 vil NMBU bli samlokalisert. Stortinget satser på våre fagmiljøer, og vi kjenner et stort ansvar. Vi er stolte og glade for denne satsingen.

At det satses nettopp på våre fagområder er ikke tilfeldig. NMBU består av to tidligere institusjoner med sterke tradisjoner. Tidligere handlet det mest om å bygge landet. I dag handler det om kunnskap for livet på hele kloden.

Vårt faglige mangfold, unike syntese av sterke fagmiljøer og samlokaliseringen på campus Ås, gjør oss spesielt godt rustet til å bidra til bærekraft og det grønne skiftet som Norge og hele verden trenger.

Vi skal fortsette å utvikle en helhetlig, moderne og bærekraftig campus, og vi forventer vekst i antall ansatte og studenter. NMBU skal, sammen med de andre institusjonene på campus Ås, være et nasjonalt kraftsenter i bioøkonomien. Økt samarbeid er nøkkelen til suksess, både internt, med andre forskningsinstitusjoner og med verden rundt oss.

Rektor Sjur Baardsen deler ut NMBUs pris for beste masteroppgave i 2018 til student Pia Olsen Haukali fra Stavanger. I [masteroppgaven](#) om likestilte byrom, tar hun for seg hvordan kvinner kan bli tryggere dersom byrom utformes på rett måte (Foto Håkon Sparre).

III. Aktiviteter og resultater

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2019	Mål 2020
Sektormål 1 Høy kvalitet i utdanning og forskning NMBUs egendefinerte styringsparameter i kursiv				
Andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid	36,1	33,8	45%	45%
Andelen mastergradskandidater som gjennomfører på normert tid	59,1 %	58,4 %	60 %	60 %
Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år	77,6 %	81,1 %	80 %	80 %
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	36,5	37,9	38	38,
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (1-5)	4,2	4,3	4,3	4,3
Tallet på publiseringspoeng per faglig årsverk (DBH)	1,2		1,45	1,4
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk ¹ kr	65 000	130 000	60 000	60 000
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter	1,6 %	2,1 %	2,0 %	2,0 %
<i>Tallet på gjennomførte periodiske programevalueringer</i>	<i>0</i>	<i>12</i>	<i>7</i>	<i>7</i>

(NMBUs egne styringsparametere i kursiv)

Rapport og vurdering av resultatene på nasjonale styringsparametere:

Gjennomføring og progresjon

Rapporteringsdata til DBH for 2019 viser en gjennomstrømning 33,8 % og 58,4 % for henholdsvis bachelor og 2-årig master. NMBU ligger fremdeles godt over gjennomsnittet i sektoren når det gjelder mastergjennomføring (sektorsnitt på 51 %), men langt under når det gjelder bachelorgjennomstrømning (sektorsnitt på 48,6 %).

Selv om forskning viser at institusjonenes handlingsrom for å motvirke frafall er relativt begrenset, er NMBU ikke tilfreds med gjennomføringstallene på bachelornivå. Studenter som ikke faller fra, vurderes å ha store forutsetninger for høy gjennomføring. NMBUs studenter oppgir høyest tilfredshet blant universitetene både når det gjelder undervisning, faglig læringsmiljø, programmenes organisering og evne til å inspirere, eget engasjement og overordnet tilfredshet (Studiebarometeret 2019).

Lånekassens nye regler for omgjøring av lån til stipend gjelder fra og med undervisningsåret 2019–2020, og studentene må nå fullføre en grad for å få full omgjøring fra studielån til stipend.

¹ Beregnet på grunnlag av NIFU FoU-årsverk i år 2017. NIFU FOU-statistikk for 2019 foreligger november 2020

Ny ordning kan kanskje bidra til høyere gjennomføring, men det er også en risiko for at studenter som er usikre på utdanningsvalg velger å slutte tidligere i utdanningsløpet. Vi ser at frafall og bytte av studieprogram er størst mellom 1. og 3. semester. NMBU vil i 2020 kartlegge frafallsårsaker og se nærmere på utvikling av nøkkelparametere på programnivå for å følge utviklingen på gjennomføring.

Et godt psykososialt læringsmiljø og faglig tilhørighet er viktige rammefaktorer som kan påvirke progresjonen i studiene. Det har i 2019 vært rettet stor oppmerksomhet på studentenes psykososiale læringsmiljø i rektors styringsdialog med fakultetene og i programrapporteringen. Programrapporteringen viser at fakultetene arbeider systematisk med blant annet utvikling av første studieår, utvikling av faglige hjem og tilrettelegging av et trygt psykososialt læringsmiljø.

Tall fra studiebarometeret 2019 viser fremgang i en rekke parametere knyttet til faglig tilhørighet og ambisjoner, og dette vurderes å være et resultat av tiltak iverksatt de siste årene. Studentene opplever høyere tilfredshet når det gjelder miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet, de er mer motivert for egen studieinnsats, de er mer tilfreds med de faglig ansattes forventninger til studentenes deltakelse i organiserte læringsaktiviteter, og er i tillegg mer tilfreds med de faglig ansattes engasjement, veiledning og faglige ambisjoner på vegne av studentene. Tall fra studiebarometeret 2019 viser også en økning i rapportert tidsbruk på studier per uke, og økningen ligger i mer tid brukt på organiserte læringsaktiviteter (økt fra 16,6 timer i 2018 til 18,3 timer i 2019). Mer lærerorganisert kollokviearbeid har vært et etterspurt tiltak i oppfølgingen av SHoT-undersøkelsen, og økt tidsbruk pr uke kan være et resultat av dette. NMBU forventer at gjennomføringen vil øke i årene som kommer, men vil fortsette arbeidet for å finne fram til årsaksfaktorer til den lave gjennomføringen på bachelornivå.

Gjennomføringsgraden for ph.d.-studentene varierer fra år til år. Hele 81,1 % av de som ble tatt opp i 2013 hadde fullført ph.d.-graden innen utgangen av 2019, og her ligger NMBU langt over gjennomsnittet i sektoren som er 66,1 %. Gjennomføringsgraden for 2012-kullet var også høy, 78 % (i 2018), mens den for 2011-kullet var relativt lav, 67 % (i 2017).

Det ble avlagt 101 ph.d.-grader i 2019, mot 87 doktorgrader i 2018 (86 ph.d.-grader og 1 dr. philos.-grad). Antall doktorgrader i 2019 er det nest høyeste i den samlede historien til NLH/UMB/NVH/NMBU, bare overgått i 2013, da 103 doktorer ble kreert. Ved utgangen av 2019 var antallet aktive doktorgradskandidater 485, mot 518 ved inngangen av året. Reduksjonen henger sammen med et relativt lavt opptak i 2019 (83, mot flere enn 100 hvert år i 2014-2018), et høyt antall disputaser, og at fakultetene er i dialog med «inaktive» ph.d.-studenter som har avsluttet ph.d.-utdanningen.

Kvalitet i studieprogrammene

Hovedinntrykket fra studieprogramrapporteringen i 2019 er at studieprogrammene og undervisningen har høy kvalitet og legger til rette for at studentene skal nå et definert læringsutbytte. Underviserne ved NMBU er høyt faglig kvalifiserte og har med få unntak førstekompetanse. Emne- og programsammensetting og attraktivitet blir vurdert som god, og det gjøres mye godt arbeid på fakultetene med å tilrettelegge for læringsaktiviteter og vurderingsformer som bygger opp under læringsmålene.

NMBU sin skår på «alt-i-alt»-spørsmålet om tilfredshet med studieprogrammet i Studiebarometeret har hatt en økning fra 4,2 i 2018 til 4,3 i 2019 (der 5 er høyest oppnåelige skår). NMBU har den høyeste skåren blant universitetene. Studiebarometeret 2019 viser også at NMBU har en fremgang i studentenes tilfredshet med organiseringen av programmene og med muligheter for medvirkning i programutviklingen. Dette viser at kontinuerlig utvikling av

programmene er viktig. NMBU bruker resultatene fra Studiebarometeret aktivt, men legger vekt på at de først og fremst er interessante når de blir vurderte på programnivå. NMBU vil i 2020 derfor utvikle nøkkelparametere for å bedre kunne analysere utvikling på programnivå.

Enkelte program har et større utviklingsbehov enn andre. Noen programmiljø omtaler risiko forbundet med både undervisnings- og veiledningskapasitet, samt infrastruktur og fysisk læringsmiljø. Nye studieprogram og en økning i studentmassen vil kunne bidra ytterligere til økt risiko. Studiebarometeret 2019 viser at NMBU har en noen lavere skår enn gjennomsnittet for sektoren når det gjelder fysisk læringsmiljø samt bibliotek- og bibliotektenester. De fleste av programmene med lavere skår enn 4,0 på «alt-i-alt»-spørsmålet er allerede i prosess med periodisk evaluering, med tydelig oppmerksomhet på svakheter og områder som kan styrkes.

I 2019 har NMBU innført meritteringsordning for undervisere. Ordningen inngår som et ledd i universitetets arbeid for å heve kvaliteten i undervisningen og gi økt læring for studentene. Ordningen prøves ut i en femårsperiode med utlysning annethvert år. Merittert underviser skal bidra inn i et kunnskapsnettverk som møtes og bidrar med innspill til utvikling av læringsaktiviteter og i konkrete utlysninger og vurderinger. Medlemmene kan også brukes som pedagogiske ressurspersoner ved fakultetene.

I 2019 har NMBU også utviklet og innført nye krav til pedagogisk kompetanse ved tilsetting i vitenskapelige stillinger, samt utvidet tilbudet om opplæring innen veiledning.

Inn- og utveksling

Internasjonalisering og studentmobilitet er viktig for NMBU. Som tidligere år har det vært et mål å øke antallet studenter som har et utvekslingsopphold som en del av deres grad. Erfaringen og kompetansen studentene har med hjem, er viktig både for den enkelte student og for programmiljøet. Videre er det fortsatt et mål å rekruttere studenter fra spesielt relevant samarbeidspartnere og land.

Det totale antallet utreisende studenter er på nivå med i fjor, og det samme gjelder antallet innreisende studenter. Interessen for utveksling gjennom Erasmus+ er fortsatt litt økende, hvilket er positivt og i tråd nasjonale ambisjoner. Antallet studenter som reiser ut gjennom Erasmus+ programmet var 128 i 2019, hvilket er færre enn Erasmus+ studenter som kom inn (168).

I 2019 opplevde vi økt fokus på fakultetsnivå for å kvalitetssikre fakultetets samarbeidsavtaler. Det er større motivasjon blant undervisere og programansvarlige for å promotere utveksling som en del av graden, hvilket har medført at spesielt førsteårs-studenter søker informasjon og planlegger utveksling tidligere enn vi har sett før.

NMBU har en rekke utvekslingsavtaler som gir god mulighet for studenter og ansatte for utvekslingsopphold rundt om i verden. NMBU tok imot flest studenter fra Nederland og Frankrike, og sendte flest studenter til Australia, New Zealand og USA.

Samtidig var det flere undervisere som reiste på undervisningsopphold til noen av våre partneruniversitet.

Publikasjonspoeng

Det endelige resultat for publiseringspoeng foreligger først 01.04.2020, men er 1 004 per 20.2.2020. Det utgjør 1,17 publiseringspoeng per faglige årsverk som er en liten nedgang fra 2018. Selv om antall publikasjonspoeng har gått ned, har antall vitenskapelige publikasjoner gått opp. De nye forlagsavtalene vurderes av NMBU som positive for å få mer åpen

publisering, og “taket” på antall artikler innenfor avtalene ble nådd allerede i oktober 2019. NMBU legger vekt på publikasjoner med høy kvalitet og i anerkjente tidsskrifter.

Horisont 2020

Foreløpige beregninger tilsier at verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk vil bli den høyeste NMBU noen gang har hatt. Målet for 2019 var på 60 000 NOK/FoU-årsverk. Beregningene tilsier at verdien blir dobbelt så høy, ca. 130 000 NOK/FOU-årsverk. De høye inntektene skyldes i hovedsak at to koordinatorprosjekter og et European Research Council (ERC) Synergy-prosjekt signerte Grant Agreement i 2019.

NMBU deltok i 38 søknader i 2019, hvor av fem så langt er innvilget. Det gir en suksessrate på 25 % basert på de søknadene som er ferdig evaluert på rapporteringstidspunktet. Det er en målsetting for NMBU å lykkes bedre i Excellence-pilaren av rammeprogrammet. Vi har jobbet for å få på plass bedre og mer systematiske prosesser for kvalitetssikring av søknader og utvikling av nye kandidater til European Research Council (ERC) og Marie Skłodowska Curie Actions Individual Fellowships (MSCA IF). For ERC har arbeidet gitt resultater i form av flere søknader og høyere kvalitet på søknadene. Det er spesielt gledelig at NMBU fikk innvilget en ERC Synergy-søknad i 2019. Prosjektet, kalt CUBE, er det tredje ERC Synergy-prosjektet tildelt en norsk institusjon. I tillegg har en av søknadene til ERC Advanced Grant (AdG) gått videre til trinn to (ikke ferdig evaluert på rapporteringstidspunktet).

NMBU fortsetter innsatsen mot ERC og skal blant annet arrangere et ERC-symposium med innlegg fra tidligere norske representanter i ERC i mars 2020. Samme dag arrangerer universitetet en ERC-lesedag i samarbeid med Forskningsrådet for forskere som planlegger å søke ERC. For å styrke deltakelsen innenfor MSCA vil vi det kommende året gjennomføre en «MSCA masterclass», hvor hensikten er å tiltrekke talentfulle yngre forskere til NMBU ved å benytte MSCA IF-programmet.

Det nærmer seg lansering av Horisont Europa og NMBU er godt i gang med forberedelsene. Universitetet deltok i den åpne høringen om prioriteringer i programmet, og har holdt flere informasjonsmøter ved fakultetene. Det er gjennomført ulike aktiviteter for å posisjonere og mobilisere forskergrupper, blant annet har forskergrupper og et fakultetsstyre reist til Brussel sammen med deltakere fra Forskningsavdelingen for å øke kompetansen om europeisk forskningspolitikk generelt og forskernes muligheter innen H2020.

Rapportering og vurdering av egne styringsparametere:

Økt aktivitet i de periodiske programevalueringene

Periodiske programevalueringer er et viktig tillegg til de årlige egnevalueringene som skjer på programnivå, og bidrar med et eksternt fagfelleblikk på kvaliteten i studietilbudet. NMBU har valgt å ha en egen styringsparameter på dette området, som et indirekte mål på kvalitet.

De siste årene har NMBU startet en rekke periodiske evalueringer. Tolv av de igangsatte evalueringene ble fullført i 2019, og NMBU er dermed godt over måltallet på dette området. Oppfølging av evalueringene vil fortsette i 2020, og arbeidet vil kunne gi programmiljøene viktige innspill på tiltak som kan skape enda bedre studieprogram. Ytterligere 7 periodiske evalueringer er fortsatt i prosess, og to nye studieprogram starter periodisk evaluering i 2020.

I 2019 ble det igangsatt periodisk evaluering av ph.d.-programmene ved Fakultet for biovitenskap. Evalueringen skal ferdigstilles i 2020. Evaluering av ph.d.-programmene ved Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning vil starte opp i 2020. Fakultetene samarbeider og deler sine erfaringer underveis.

Arbeidet med de internasjonale akkrediteringene for veterinær- og dyrepleierutdanningene og av Handelshøgskolen pågår kontinuerlig.

Forskerutdanning med gode resultat

NMBUs forskerutdanning holder høyt faglig nivå, men kan fremdeles bli bedre på noen områder, som for eksempel styrket faglig ledelse. Den årlige gjennomgangen av forskerutdanningen på fakultets- og universitetsnivå bidrar til å identifisere forbedringsområder og dermed kan også fakultetene iverksette nødvendige tiltak. Ph.d.-forskriften gjennomgikk en fullstendig revisjon og oppdatering i 2019, og ny forskrift vil tre i kraft i løpet av våren 2020.

Basert på informasjon fra kvalitetsarbeidet de senere årene, og NOKUTs råd for videreutvikling av NMBUs systematiske kvalitetsarbeid, vil NMBU i 2020 konsentrere innsatsen om å styrke programrådene i sin rolleutøvelse og å styrke den faglige ledelsen av ph.d.-programmene. Samtidig vil fakultetene fortsatt ha fokus på å gi ph.d.-kandidatene god oppfølging både faglig og administrativt gjennom hele doktorgradsutdanningen. Ved å styrke kvaliteten i veiledningen av ph.d.-kandidatene bidrar dette til å styrke kvaliteten i avhandlingene ytterligere.

Fremragende forskning og utdanning

NMBUs satsing på fremragende forskning og utdanning går inn i slutfasen, men flere av tiltakene videreføres da de har vært svært suksessfulle og etterspørselen fortsatt er stor. Dette gjelder spesielt videreføring av kurs og emner for å utvikle ph.d.-kandidatenes generiske kompetanser innen prosjektledelse, presentasjonsteknikk og akademisk skriving samt utdanning- og forskningsledelse for vitenskapelig ansatte. I 2019 ble siste forsker i toppforskerrekrutteringsprogrammet ansatt.

NMBUs Talentutviklingsprogram ble avsluttet i 2019 og en ekstern evaluering gjennomført av NIFU peker på at programmet har vært vellykket. Deltakerne i programmet har søkt og fått tilslag på flere prestisjeprosjekter, de har innledet samarbeid med hverandre på tvers av fag og knyttet nye kontakter lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Det vil i 2020 legges opp til en ny utlysning av programmet med oppstart i 2021.

NMBU tildeler årlig midler til innovative undervisningsmetoder. NIFU har gjennomført en evaluering av NMBUs satsing på fremragende forskning og undervisning. Evalueringen bekrefter at ordningen svarer til intensjonen om å bygge kompetanse og fremme initiativer innen innovativ undervisning. I 2019 fikk seks nye prosjekter støtte, og totalt 22 prosjekter har fått støtte av ordningen siden 2016. Ordningen videreføres og vil bli lyst ut igjen i første halvår 2021. NMBU hadde i 2019 en søknad til ordningen med Senter for fremragende utdanning (SFU), SITRAP - Senter for integrert og transfaglig undervisning i planlegging. Søknaden kom ikke videre til finalerunden i den nasjonale tildeling, men fortsetter som senter ved NMBU. Senterleder professor Elin Børrud, var også nominert til KDs utdanningskvalitetspris 2019.

Toppforskningscenter

Nasjonalt matpilotanlegg på campus Ås, med NMBU som koordinator, fikk gjennomslag i Infrastruktur-programmet til Forskningsrådet i 2019. Tildelingen er den andre i rekken, og er viktig for utvikling av en bærekraftig og miljøvennlig matproduksjon. Nofima er partner og en sterk bidragsyter i prosjektet sammen med andre viktige aktører innen matindustrien. NMBU har i 2019 åpnet et nytt forsknings- og utdanningsbygg for fjørfe. Bygget er resultat av et spleiselag mellom en samlet næring og NMBU, og er en fullføring av Ås gård, NMBUs Senter for husdyrforsk.

NMBU er vertskap for tre toppforskningsssentre med finansiering fra Forskningsrådet, ett senter for fremragende forskning (SFF) (CERAD), ett senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) (Foods of Norway) og ett forskningssenter for miljøvennlig energi (FME) (Bio4Fuels). Siden 2013 har CERAD bidratt til å bedre evnen til å vurdere den radiologiske virkningen og risiko forbundet med miljøradioaktivitet. Senteret har fokusert på viktige faktorer som bidrar til usikkerhetsmomenter, og nye og moderne verktøy og metoder er utviklet for å bedre håndtere disse risikoene. CERAD vil fortsette frem til og med 2022.

Foods of Norway (2015-2023) har som mål å bidra til vekst og økt verdiskaping i norsk havbruk og landbruk i nært samarbeid med næringslivet. Senteret arbeider med å utvikle bærekraftige fôrressurser fra tre, tang og tare og avfall fra bl.a. matindustrien, og et utpekt og viktig mål er å erstatte soya i fôr til oppdrettsfisk med andre mer bærekraftige proteinkilder.

Bio4Fuels (2017-2025) arbeider sammen med næringslivet med å utvikle bærekraftig biodrivstoff basert på skandinavisk skog. Forskningen søker å øke effektiviteten og utbyttet av viktige prosessstrinn i de forskjellige verdikjedene, samt oppnå teknisk-økonomisk innsikt i og på tvers av verdikjeder og større forståelse av miljøkonsekvensene av de forskjellige verdikjedene.

Såkorngmidler 2019 «Tverrfaglighet for økt bærekraft».

NMBU satte av 2,5 mill. NOK til disposisjon for interne prosjekter i 2019. Prosjektene skal bidra til at NMBUs strategi realiseres. Strategiens overordnede satsing er «Felles innsats for en bærekraftig framtid», og innsatsområdet «Tverrfaglighet» har vært sentralt for utlysningen. Målet var at prosjektene skulle ha mulighet til å utvikle seg til langvarige interne samarbeidsallianser.

De tverrfaglige prosjektene kunne inneholde integrasjon av forskning, utdanning og innovasjon og gjerne involvere et samarbeid med samfunns- og arbeidslivet. Bedømmingskriterier i utlysning i 2019 var I) relevans i forhold til punkter om bærekraft i NMBUs nye strategi, II) originalitet III) gjennomføringsevne IV) potensialet for utvikling av et langsiktig tverrfaglig samarbeid.

Interessen for utlysningen var stor. Mange vitenskapelig ansatte har tatt kontakt med hverandre på tvers av fakultetsgrenser i forbindelse med såkorngmidlene. Det ble gitt 7 tildelinger.

Måloppnåelse for sektormål 1 i 2019

Vi er stolte over at våre studenter oppgir høyest tilfredshet blant universitetene i Norge både når det gjelder undervisningen, det faglige læringsmiljøet, programmenes organisering og evne til å inspirere, eget engasjement og overordnet tilfredshet.

NMBU er generelt fornøyd med utviklingen på dette målområdet, og resultatene er på nivå med eller høyere enn måltallene for 2019. Unntaket er andelen studenter som gjennomfører på normert tid. Vi vil fokusere på gjennomføringen også i 2020. NMBU er tilfreds med måloppnåelsen når det gjelder forskerutdanningen. Gjennomstrømningen har økt i 2019 fra et fra før høyt nivå, noe som skyldes et systematisk arbeid over tid. Forskerutdanningen vil bli gitt kontinuerlig oppmerksomhet for å sikre fortsatt gode resultater for NMBU. Interessen for utveksling gjennom Erasmus+ er noe økende, hvilket er positivt og i tråd nasjonale ambisjoner.

Satsingen på Fremragende forskning og utdanning har vært et viktig strategisk grep som NMBU har fått gode resultater av.

Programrapporteringen for 2019 viser at kvaliteten i studietilbudet ved NMBU er god og at det skjer en kontinuerlig utvikling av studieprogrammene. Den positive utviklingen i gjennomføring av periodiske programevalueringer er viktig for det systematiske arbeidet for å utvikle kvaliteten i studieprogrammene. Mange resultater fra Studiebarometeret 2019 viser at NMBU beveger seg i riktig retning, selv om gjennomføringen ikke er på det nivået som ønskes på alle områder. Ledelsen har oppmerksomhet på de områdene der det er potensial for forbedring.

NMBU hadde i 2019 et svært godt resultat i Horisont 2020 og dette skyldes i hovedsak at to koordinatorprosjekter og et ERC Synergy-prosjekt signerte Grant Agreement dette året. NMBU holder seg jevnt høyt sammenliknet med sektoren ellers.

Fra utstillingen i parken i forbindelse med 100 års jubileet for Landskapsarkitekturutdanningen (Foto: Håkon Sparre)

Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2019	Mål 2020
Sektormål 2 Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling				
NMBUs egendefinerte styringsparametere i kursiv				
Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	Foreligger ikke tall for 2018	Foreligger ikke nye tall for 2019	90 %	90%
Bidragssinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk	286 060	294 707	320 000	333 000
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk	192 690	206 917	200 000	215 000
Andel forskingsinnsats i MNT-fag (NIFU/FoU-statistikken) ²	Data blir samlet inn i oddetallsår		40 %	40 %
<i>Antall kommersialiseringer (lisensavtaler, solgte patentrettigheter)</i>	1	5	7	7
<i>Antall selskapsetableringer fra tilsatte og studenter - NMBU</i>	7	9	7	7

(NMBUs egne styringsparametere i kursiv)

Rapport og vurdering av resultatene på nasjonale styringsparametere:

Kandidater i arbeid

Kompetansen som arbeidslivet etterspør endres, og omstillingen går raskt. NMBUs rolle i fremtidig arbeidsliv er i bevegelse, og utvikling av utdanningen i tett samarbeid med relevante aktører i arbeids- og samfunnsliv blir viktigere fremover. Det er behov for et langsiktig perspektiv for å ruste studenten til en fremtid preget av livslang læring, tverrfaglig samarbeid, endring og omstilling.

NMBU har ikke nye faktatall knyttet til kandidater i arbeid etter NIFU sin undersøkelse fra 2017. Fakultetenes programrapporter tyder på at kandidatene jevnt over er attraktive på arbeidsmarkedet og raskt kommer i relevant arbeid. Flere programrapporter uttrykker imidlertid bekymring rundt lave score på relevans i studiebarometeret, og flere jobber nå systematisk med å sikre god arbeidslivsrelevans i utdanningen. Økt handlings- og endringskompetanse hos studentene vurderes å være en sentral faktor i dette arbeidet, og det har i 2019 blitt arrangert innovasjonscamper, studenter kobles til «makerspaces» og det utvikles støtte til studentinnovasjon og -entreprenørskap (bl.a. gjennom Eik idéverksted, Ard Innovation As og Inkubator Ås AS). Innovasjonsaspekter tas inn i emner og det utvikles emnetilbud innen studententreprenørskap og bærekraft. Dette arbeidet må videreføres og utvikles for å sikre kompetanse som arbeidslivet etterspør og for å svare på mål i utviklingsavtalen. Det forventes derfor at det vil skje mye på dette området de nærmeste årene, også som følge økt aktivitet med periodisk programevaluering.

NMBU har i 2019 kartlagt omfanget av gjennomføring av fakultetsvise kandidatundersøkelser. Slike systematiske kartlegginger gjennomføres kun ved få fakulteter, og NMBU vil i 2020 gjennomføre en sentral kandidatundersøkelse der arbeid, relevans og

² Resultatene vil ikke foreligge før i desember 2020.

tverrfaglighetskompetanse vil være sentrale tema. Dette vil være viktig for videre styrking av studieprogrammene og for oppfølging av det strategiske innsatsområdet på tverrfaglighet og det tilsvarende utviklingsmålet under utviklingsavtalen.

Høsten 2019 ble det igangsatt et toårig prosjekt med formål å starte opp en alumnivirksomhet ved NMBU. Tidligere studenter er viktige ambassadører for NMBU samtidig som de er viktige bidragsyttere i studiekvalitetsarbeidet. I prosjektets første fase har erfaringsinnhenting og kartlegging vært i fokus. I løpet av det kommende prosjektåret ønsker man å opprette en digital arena og starte rekrutteringen til nettverket.

Karriereveiledning ved NMBU skjer både sentralt og lokalt. Karriereveileder tilbyr kurs, veiledning, drop-in, og samarbeider tett med Næringslivsutvalget, studieveiledere og linjeforeninger for å skape et helhetlig karriereutviklingstilbud. Karriereveilederens tilbud er for alle studenter og ph.d.-kandidater ved universitetet. Aktiviteten har i 2019 vært noe begrenset på grunn av fravær. I 2020 har vi et mål om å samle karrieretilbudene ved NMBU under paraplyen NMBU karriere. Dette vil gi en bedre oversikt over tilbudene som gis både sentralt og lokalt.

Bidrags- og oppdragsinntekter. NRF og EU

Inntektene fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utenom EU og Forskningsrådet viser en liten oppgang fra 2018 og er over det målet som ble satt per faglig årsverk for 2019. NMBUs utstrakte samarbeid med næringsliv og offentlig sektor er avgjørende for dette resultatet, og er et tegn på at NMBUs fag er relevante for samfunnet. Bidragsinntektene fra Forskningsrådet holder seg jevnt stabilt og høyt per faglig årsverk. Når det gjelder EU viser foreløpige beregninger at verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk vil bli den høyeste NMBU noen gang har hatt. Tallet er kommentert over. De etablerte møteplassene der et utvidet og profesjonelt støtteapparat bidrar til god dialog mellom involverte parter i søknadsprosessene har god effekt.

MNT-fagene

NMBU har en høy andel av sine publikasjoner og prosjekter innen matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fagene (MNT-fagene). Alle de tre toppforskningssettene, CERAD, Foods of Norway og Bio4Fuels, skal bidra til å løse naturvitenskapelig problemstillinger. I tillegg deltar NMBU som partner i den nasjonale satsingen Digitalt Liv og har også 18 pågående prosjekter med finansiering fra FRIMEDBIO og FRINATEK.

Andelen forskningsinnsats innenfor MNT-fagene blir samlet inn av NIFU annen hvert år (oddetallsår). Resultatene for 2019 vil først foreligge fra NIFU i desember 2020.

Rapportering og vurdering av egne styringsparametere:

Innovasjon og entreprenørskap

Ard Innovasjon er eid av NMBU og NIBIO i felleskap og arbeider for nyskaping og verdiskaping innen forskningsinstitusjonenes forskningsområder på campus Ås og Adamstuen. Samarbeidet med Inkubator Ås er ytterligere forsterket gjennom 2019 og sammen ønsker innovasjonsmiljøet på Ås å fremstå som en "Katalysator for en renere og bedre verden". Dette innebærer at fokus på bærekraft vil være et viktig tema ved opptak av nye innovasjonsprosjekter.

Også i 2019 fikk Ard Innovation innvilget tre kommersialiseringsprosjekter gjennom Forskningsrådets FORNY-program. Dette innebærer 10,5 millioner kroner til videreutvikling av forskningsideer fra NMBU. En av NMBUs vellykkede satsinger på innovasjon er NMBUs program for idestimulering. Fem prosjekter fikk bevilgning til tidligfase idéutvikling i 2019.

To viktige milepæler ble oppnådd gjennom året: Ard Innovation gikk inn som eier i et spinout-selskap. Dette er det første selskapet som Ard Innovation har tatt eierandeler i. Den andre milepælen er at det nå er prosjekter fra alle de sju fakultetene i innovasjonporteføljen. I 2019 er det vurdert 41 idéer fra forskere og studenter ved NMBU, to selskap er etablert av forskere og sju av studenter. Det er inngått fem lisensavtaler og inntektsført 687 000 kroner i lisensinntekter. Ved årets slutt er det 32 aktive prosjekter i porteføljen.

Samarbeidet med UiO

Samarbeidet med UiO er en viktig del av NMBU sin utviklingsavtale med KD. UiO og NMBU inngikk i oktober 2018 et «Memorandum of Understanding» om 1) Forskning, utdanning og innovasjon, 2) forskingsinfrastruktur og 3) organisatorisk samarbeid.

Samarbeidet utvikler seg positivt. En ordning med felles UiO-NMBU dialogmøter er etablert og i 2019 ble det identifisert ni felles interesseområder som nå følges opp. UiO og NMBU samarbeider om den årlige Oslo Life Science-konferansen, og NMBU har i 2019 blant annet deltatt i en UiO-prosess om hvilke tematiske områder som skal prege UiOs nye Livsvitenskapsbygg. NMBU og UiO er partnere i et nylig tildelt EU-ERC Synergy. Dette er det tredje prosjektet av denne typen som går til Norge og er en type prosjekt som henger svært høyt. Dessuten inngikk Fakultetet for landskap og samfunn ved NMBU og Det juridiske fakultet ved UiO i mai 2019 en formell avtale om samarbeid, og studenter fra NMBU deltar i Citystudio Oslo. Både unge og erfarne vitenskapelige ansatte fra NMBU har også i 2019 deltatt på UiOs programmer for utvikling av faglig og utdanningsmessig ledelse ved «UiO Research Leadership Programme».

I 2019 ble det lansert et samarbeidsinitiativ om Skagerrak- Kattgat- Oslofjorden, hvor UiA, NMBU, HI, NIVA, MET og UIO i felleskap ønsker å utvikle kunnskap for et friskt og produktivt havområde. Dette samarbeidet konkretiseres i 2020. Rapporten kan leses her:

<https://www.mn.uio.no/om/aktuelt/arrangementer/arendalsuka/rappport-skagerrak-kattgat-oslofjorden.html>

Samarbeidet med andre

Avtalen mellom NMBU og Nofima, som ble inngått i 2018, er fulgt opp med en konferanse i oktober for blant annet å identifisere relevante samarbeidsprosjekt om forskning, innovasjon og utvikling innenfor strategisk viktig fag- og kompetanseområder.

Det er et utstrakt samarbeid med NIBIO, og det arbeides videre med å formalisere en avtale med NIBIO.

Veterinærinstituttet (VI) og NMBU har et godt faglig samarbeid, men en avventer videre utvikling til flytteprosessen i 2020 er over.

NMBU har omtrent 170 internasjonale forskningssamarbeidsavtaler finansiert av ulike kilder (de fleste NFR, EU, Norad/Utenriksdepartementet) og noen bilaterale avtaler, f.eks. med University of Minnesota og med University of California – Berkeley (Peder Sather konsortiet). NMBU underskrev i 2019 en ny 4-års avtale med University of Minnesota og Universitetet i Oslo innenfor forsknings- og utdanningssamarbeid under Norwegian Centennial Chair programmet. Samarbeidet utføres i transatlantiske forskergrupper med vitenskapelige ansatte, master- og ph.d.-studenter fra de tre institusjonene.

NMBUs kompetanse er ettertraktet i flere utviklingsland som universitetet har samarbeid med. Mange NMBU forskere er, eller har vært, involvert i spesifikke oppdragsforskning for Norad, ambassader eller internasjonale institusjoner i 2019. I februar 2019 besøkte Norges utviklingsminister Dag-Inge Ulstein Etiopia hvor han uttalte seg svært positivt over det

langvarige samarbeidet mellom NMBU og Hawassa og Mekelle universitetene innenfor forskning og utdanning. I 2019 var 39 doktorgradsstudenter fra disse to universiteter registrert ved NMBU. Utenriksdepartementet via den norske ambassaden i Etiopia ønsker å støtte videre samarbeid mellom de tre universitetene under en ny norsk-finansiert 5-års avtale fra 2021.

Måloppnåelse for sektormål 2 i 2019

NMBU er godt fornøyd med måloppnåelsen innenfor sektormål to og har opprettholdt det gode nivået på oppdrags- og bidragsfinansiert virksomhet utenom Forskingsrådet og Horisont 2020. NMBU er fremdeles blant de fremste universitetene i Norge når det gjelder å hente finansiering fra Norges forskingsråd. Arbeidet med nyskaping og kommersialisering må fremdeles utvikles og gis oppmerksomhet.

Gjennom flere samarbeidsavtaler og samarbeidsprosjekt nasjonalt og internasjonalt, har NMBU på ulike arenaer styrket sin posisjon innen bærekraft. Samarbeidet mellom Ard innovation og Inkubator Ås er ytterligere forsterket i 2019 og sammen ønsker innovasjonsmiljøet på Ås å fremstå som katalysator for innovasjonsprosjekter innen bærekraft.

På campus Ås er det tett samarbeid med Nofima, NIBIO og Veterinærinstituttet. Samlokaliseringen på Ås vil bidra til ytterligere styrking av samarbeidet og ny faglig synergi.

NMBU har fremdeles et potensial for å utvide samarbeidet både med næringsliv og offentlig sektor. Det er en god utvikling i samarbeid om prosjektsøknader, aktiv deltakelse på møteplasser, samhandling med Råd for samarbeid med arbeidslivet, ekstern deltakelse i studieprogramråd og i etter- og videreutdanningsvirksomheten.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2019	Mål 2020
Sektormål 3 Kandidattall på helse- og lærerutdanningene				
NMBU sine eigendefinerte styringsparametre i kursiv				
Lærerutdanningene:	76	67	84	60
• PPU	70	53	64	
• LUR	6	13	20	
Antall kurs og deltakere EVU-kurs	59 kurs, 1947 deltakere	59 kurs, 2901 deltakere	Minst 60 kurs og 2200 deltakere	Minst 60 kurs og 2200 deltakere
Økt kjennskap til NMBU (Ipsos nasjonale undersøkelse) ³	43 %	42 %	Fremdeles økning i NMBUs omdømme profilundersøking av norske etater 42 %	Fortsatt positiv trend med NMBUs omdømme i profilundersøking av norske etater 45 %

(NMBUs egne styringsparametere i kursiv)

Rapportering og vurdering av resultatene på nasjonale styringsparametere:

Lærerutdanningen

Utviklingen for lærerutdanningene er samlet sett god. Det er en nedgang i antallet søkere til PPU, men en oppgang i antallet søkere til lektorutdanning. Poenggrensen for å komme inn på lektorutdanningen i realfag på NMBU er stabilt høy med en liten nedgang i 2019 til 48,1 (fra 50,4) for førsteangssøkere og 47,1 (fra 51,1) i det ordinære opptaket. På bakgrunn av et økt antall førsteårsstudenter de siste årene forventer vi at det de kommende årene vil være en jevn økning i antallet uteksaminerte lektorstudenter per år, og at vi i løpet av få år vil være nærme eller nå kandidatmåltallet på 20 studenter per år. Nedgangen i antallet søkere til PPU våren 2019 var forventet med implementeringen av masterkrav for PPU allmennfag. Søkertallene for PPU yrkesfag derimot, der opptakskravet er uendret, var tilsvarende tidligere år. Vi forventer at søkertallene for PPU vil bli liggende på tilsvarende nivå som for 2019 i noen år før flere studenter har tatt mastergrad og dermed kan søke PPU.

Rapportering og vurdering av egne styringsparametere

Fremdeles god aktivitet innen etter- og videreutdanning – potensial for økning

NMBU har en ambisjon om å tilby relevant etter- og videreutdanning (EVU) som del av sin satsning på læring hele livet. Denne aktiviteten er et viktig bindeledd mellom NMBUs fagmiljøer og arbeidslivet og dermed av strategisk betydning for institusjonen. NMBU har utarbeidet en egen delstrategi for EVU for perioden 2019-2023, som understreker at NMBU har ambisjoner om å øke aktiviteten innen EVU i perioden. Strategien er fulgt opp med en felles handlingsplan for alle fakultetene som skal sikre gode rammer for å utvikle tverrfaglige og fleksible kompetansehevingstilbud.

³ Tallet viser prosentandel som svarer «Godt/Meget godt inntrykk av NMBU» i befolkningen.

I 2019 har det blitt utviklet flere EVU-tilbud som bidrar til å synliggjøre NMBU som bærekraftuniversitet, bl.a. kurs i sirkulærøkonomi, klimasmart landbruk og helsekonsekvensutredninger. Dette arbeidet vil bli videreført i 2020.

NMBU har blitt mer kjent blant de yngre i 2019

Ipsos omdømmeundersøkelse, som måler kjennskapen til merkevarer i Norges befolkning, viser at kjennskapen til NMBU ligger på 42 %. Det er lik prosentandel som for året før. Det er gledelig at andelen av de som har et godt inntrykk av NMBU øker mest blant unge under 25 år (47 %), og i alderen fra 25 til 39 år (49 %). Vi ser at vi er i ferd med å etablere en sterk merkevare i vår hovedmålgruppe. Vi mener den gode utviklingen skyldes både godt formidlingsarbeid og en satsing på styrket og planlagt markedsføring.

Forskere og ledelsen ved NMBU har formidling som en integrert del av sitt arbeid. Både forskningsformidling og deltakelse på offentlige arenaer er viktige aspekt i dette arbeidet. Mange av våre forskere opptrer ofte i media, og er viktige fagpersoner for pressen.

NMBU planlegger hvert år i fellesskap artikkelserier som bygger opp under posisjonen vi ønsker å ta som bærekraftsuniversitetet. I 2019 lanserte vi serien "Helseeffekter" på egne nettsider og som enkeltartikler på forskning.no.

For å lage en sterk og tydelig merkevare, knytter vi mye av vårt kommunikasjonsarbeid opp mot bærekraftig utvikling. Det betyr at vi prioriterer formidling av kunnskap og forskning innenfor dette området.

Vi arbeider med samordning og kompetanseheving blant de som jobber med kommunikasjon i organisasjonen. Gjennom fagnettverkene "formidlingsforum" og "markedsføringsforum" utvikler vi en felles kommunikasjonsplattform. Dette har gjort at hele organisasjonen spiller bedre sammen for å oppnå NMBUs strategiske mål.

Til tross for at vi stadig øker kjennskapen til NMBU, har vi fortsatt en vei å gå med å bygge merkevaren. Det blir et viktig arbeid i årene fremover.

Måloppnåelse for sektormål 3 i 2019

Vi er svært fornøyd med at kjennskapen til NMBU øker blant ungdom som er vår hovedmålgruppe. Dette skyldes blant annet gode og tilgjengelige forskere, god planlagt markedsføring og en helhetlig satsing på forskningsformidling.

Den nye strategien for etter- og videreutdanningstilbud skal bidra til å posisjonere NMBU som bærekraftsuniversitet. Det er utviklet nye kurs blant annet i sirkulærøkonomi, klimasmart landbruk og helsekonsekvensutredninger.

Lærerutdanningen er i stabil utvikling. Det er en nedgang i antallet søkere til PPU, men en oppgang i antallet søkere til lektorutdanning.

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og
forskningssystem

	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2019	Mål 2020
Sektormål 4 Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem				
NMBU sine eigendefinerte styringsparametere i kursiv				
Antall på studiepoeng per faglig årsverk (DBH)	297,8	292,8	320	320
Andelen kvinner i dosent- og professorstillinger (DBH)	25,6 % ⁴	25,5 %	28 %	30 %
Andelen midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (DBH) ⁵	18,1 % ⁶	20,3 %	16 %	15 %
<i>Andelen administrative årsverk</i>	20,2 %	19,9 %	20 %	20%
<i>Brukermedvirkningen følger Statsbygg sin framdriftsplan</i>			<i>Kvalitativ parameter</i>	<i>Kvalitativ parameter</i>
<i>NMBU følger planene for overtakelse og bruk av de nye bygningene</i>			<i>Kvalitativ parameter</i>	<i>Kvalitativ parameter</i>

(NMBUs egne styringsparametere i kursiv)

Rapportering og vurdering av resultatene på nasjonale styringsparametere

Studiepoeng per faglig årsverk

Antallet studiepoeng per faglig årsverk ligger stabilt, men under måltallet og snittet for universitetene. Dette har i stor grad sammenheng med flere av våre studiers egenart.

Kvinneandelen i førstestillinger

NMBU har en svak nedgang i andelen kvinnelige professorer fra fjoråret fra 25,6 % til 25,2 %. Resultatene av skreddersydde tiltak overfor kvinnelige førsteamanuenser vil sannsynligvis ikke vises før i 2021/22. Antallet mannlige professorer har økt både gjennom tilsetting og opprykk, noe som igjen påvirker andelen kvinnelige professorer.

Andelen midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger øker

Det har vært en økning i andelen midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger fra 18,1 % i 2018 til 20,3 % i 2019. Økningen kan i noen grad tilskrives behovet for ekstra undervisningsressurser (universitetslektorer) i forbindelse med at flere faste ansatte er engasjerte i arbeidet med Samlokaliseringsprosjektet. Andre årsaker er knyttet til kortere, tidsavgrensede eksternfinansierte prosjekter. NMBU er ikke fornøyd med at tallet på midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger har økt og vil følge opp dette med konkrete tiltak for å redusere midlertidigheten.

⁴ Per desember 2018

⁵ DBHs definisjon av undervisning og forskningsstillinger (gammel inndeling)

⁶ Per oktober 2018

Rapportering og vurdering av egne styringsparametere:

NMBUs miljøprestasjoner i 2019

NMBU har forbedret miljøprestasjonene sine de siste årene. Universitetet bruker fjernvarme samt strøm med opprinnelsesgaranti. Det er utført energisparings- og resirkuleringstiltak i bygg, og NMBU har 16 el-biler og 70 ladeplasser for ladbare biler. Fokuset har vært på økt resirkulering, energireduksjon og tilrettelegging for sykling. NMBU har over flere år arbeidet sammen med Ås kommune for å få et bedre kollektivtilbud til Ås. Det har blitt prosjektert og bygget solcelleanlegg på Ås gård. NMBU drifter et eget bysykkelprosjekt, Bygdebike, med 100 sykler. I 2019 har NMBU utarbeidet reisepolicy samt klimaregnskap som danner grunnlaget for en ny klima- og miljøhandlingsplan i 2020. NMBU har hatt flere miljørelaterte kampanjer; synlig syklist, vintersyklingsfest, «la-bilen-stå-så-ofte-du-kan» og sykkeltdag i samarbeid med Ås kommune. NMBU har hatt 21 store og små arrangementer i forbindelse med Oslo miljøhovedstad som har inkludert hagefest, bærekraftsmarsj og en rekke vandringer i forbindelse med landskapsarkitektenes 100-årsjubileum. NMBU startet høsten 2019 et arbeidet med å revidere miljø- og klimahandlingsplanen. NMBU vil følge opp det sentrale arbeidet med grønne indikatorer for sektoren og arbeide for økt bevissthet og tiltak i vår egen drift. Institusjonene i sektoren er til dels svært ulike. Skal arbeidet ha effekt må også NMBU ta utgangspunkt i sin egen faglige profil, innretning og forutsetninger og arbeide for konkrete tiltak og forbedringer som fremmer vårt klima- og miljøarbeid.

Effektivisering av organisasjonen, digitalisering

Andelen administrative årsverk har vært stabil på rundt 20 % over flere år.

NMBU står sammen med sektoren foran en økt digitalisering på flere områder i tiden fremover. I 2019 vedtok NMBU en digitaliseringsstrategi. Virksomheten arbeider nå med å følge opp denne.

NMBU gjør mye godt digitaliseringsarbeid på fakulteter og i avdelinger. Samtidig er det et behov for en mer helhetlig tilnærming, med samlet initiativ og med å arbeide mer målrettet med effekt av digitalisering. En slik tilnærming vil bidra til økt tverrfaglighet i digitaliseringsarbeidet, og gjøre oss bedre i stand til å oppdage digitaliseringsmuligheter og -svakheter.

Operasjonalisering av vår digitaliseringsstrategi – en anvendt strategi – er et viktig arbeidsområde for NMBU i 2020.

Arbeidet skal:

- Bidra til økt forankring av digitaliseringsstrategien
- Utarbeide et styringssystem for digitalisering
- Etablere metodikk/system for porteføljestyling og gjennomføring av digitaliseringsprosjekter.
- Utarbeide handlingsplaner for digitalisering.

Det er gjennomført lederutviklingsprogram for forsknings- og utdanningsledelse, administrativ ledelse og ledergruppeutvikling for øverste ledelse hvor blant annet endringsledelse har vært tema. Dette for å øke kompetansen i organisasjonen for å lykkes med de endringsinitiativene som igangsettes.

I 2019 har NMBU gjennomført en omfattende opplæring i prosjektarbeid i administrative prosjekter, via NMBUs prosjektskole. Det har vært egne kurs for ledelsen i prosjekteiers rolle, og ulike kurs for prosjektledere. NMBU merker at det er en økning i prosjektmodenheten i organisasjonen. Det er også merkbar forskjell i resultater av prosjekter som bruker metodikken

og de som startet opp før metodikken ble etablert. Det er etablert et eget prosjektlederforum for NMBU med mål om å dele erfaringer og diskutere aktuelle tema.

Arbeidet med å utvikle virksomhetsstyringen ble videreført i 2019. Det er lagt mye vekt på å styrke arbeidet med plan- og budsjettprosessene. NMBUs prosjektmetodikk blir brukt aktivt i arbeidet med å utarbeide beslutningsgrunnlag for hvilke tiltak som skal prioriteres og gjennomføres. Dette er med på å sikre at NMBU prioriterer tiltak som i best mulig grad støtter opp våre strategier og mål. Det vil arbeides med å bruke porteføljestyring i dette arbeidet.

Konkrete effektiviserings- og digitaliseringsprosjekt gjennomført i 2019

- Ny løsning for emneevaluering i system integrert i studentenes LMS, Canvas. Svarprosent på evalueringene ligger nå mellom 50-80 %.
- Økt tilgjengelighet til læringsressurser i lab – app utvikling
- Visuell kommunikasjon og formidling av fag – digitale fortellinger som alternativ til en skriftlig oppgave
- Digitale representasjoner av faglige konsepter/begreper/reaksjoner m.m. – utvikling av film og animasjoner for bruk i undervisning i en rekke kurs. Dette inngår blant annet i økende bruk og utforskning av nye læringsdesign for studentaktiv læring, blant annet «flipped classroom» (omvendt klasserom)
- Tatt i bruk Fagperson Web i FS for digital registrering av sensur.
- Digitalisering av vitnemålsprosessen. Økt bruk av vitnemålsportalen, der nå også all bestilling av karakterutskrifter gjennomføres
- Videreutvikling av digital eksamen
- Nye digitale rutiner for mottak av nye ansatte. De nye rutineene skal være med på å sikre en effektiv arbeidsflyt og økt kvalitet i prosessen.
- NMBU har implementert Office 365 og lagt til rette for å ta i bruk Teams som en digital samarbeidsplattform. Det er igangsatt systematisk opplæring basert på «beste praksis» og en styrt utrulling av blant annet Teams.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

I 2019 oppnådde NMBU målet om å ha 97 % arbeidsnærvær. Sykefraværet i 2019 var 3,0 % - en nedgang på 0,1 % fra 2018. NMBU fokuserer på forebyggende arbeidsmiljøarbeid for å opprettholde et høyt nærvær og redusere frafall fra arbeidslivet i tråd med IA-avtalens intensjon.

Det er rapportert ni personskader som medførte fravær fra arbeidet i 2019. Ni fraværsskader gir en H-verdi lik 3,19. Fire av skadene var som følge av fall på glatt underlag, til tross for at NMBU har intensivert innsatsen med snørydding og strøing.

NMBU har deltatt i den nasjonale kartleggingen av forekomst av trakassering i UH-sektoren. Svarprosenten for NMBU var 57 % mens den var 42 % for UH-sektoren for øvrig. Forekomsten av trakassering ved NMBU var sammenfallende med landsgjennomsnittet. Gjennomføring av forebyggende tiltak vil være en prioritert oppgave i HMS-handlingsplanen for 2020. Arbeidet vil skje i samspill med vernetjenesten og «Kulturbyggingsprosjektet».

Samlokaliseringsprosjektet og forberedelse til flytting

Prosjekt Campus-organisasjonen har i hovedsak fokusert på to områder; samarbeidet og medvirkning til Statsbyggs bygge- og utstyrsprosjekt samt forberedelser til flytting fra Adamstuen til Ås.

Medvirkningen til Statsbyggs prosjekter medfører oppfølging av byggeprosessen med løpende avklaringer rundt løsninger og endringer. Statsbygg har hatt behov for assistanse og kunnskap

fra Prosjekt Campus og faglig støtte fra ansatte fra Veterinærhøgskolen og NMBUs eiendomsavdeling. Statsbyggs brukerutstysprosjekt har pågått i hele 2019 og som tidligere har dette medført et stort behov for medvirkning fra de ansatte på Adamstuen. Medvirkningen omfatter utarbeidelse av anbudsunderlag og gjennomgang og evaluering av innkomne tilbud.

Forberedelsene til flytting sentrerer seg rundt den fysiske flyttingen, testing av kritiske prosesser og arbeidsmetoder, planlegging og implementering av IKT-systemer, som omfatter forberedelser til integrering mellom nytt og medbrakt utstyr. I tillegg består forberedelsen av opplæringsplaner og planer for å ta bygget i bruk, teknisk drift samt start kartlegging for avhending av Adamstuen.

Måloppnåelse for sektormål 4 i 2019

NMBU har også i 2019 brukt mye ressurser på Samlokaliseringsprosjektet for å sikre at bygget som planlagt, kan tas i bruk til studiestart studieåret 2020/21. Vi erfarer at ressursene som kreves for god brukervedvirkning og planlegging for flytting, og oppstart og samtidig levere på kjerneområdene, er krevende. Det har medført at det er blitt vanskelig å redusere antallet midlertidige stillinger i denne perioden. NMBU er fornøyd med sitt arbeid med denne prosessen, og vil arbeide for at konsekvensene av forsinkelsene som er oppstått i slutfasen, blir minst mulig merkbare for studenter og ansatte.

NMBU har kommet godt i gang med å gjennomføre strategien «Felles innsats for en bærekraftig framtid.». NMBU er fornøyd med dette arbeidet selv om det å skape gode tverrfaglige arenaer for samarbeid både internt og eksternt er krevende.

Selv om nedgangen er liten, er NMBU ikke fornøyd med andelen kvinner i dosent- og professorstillinger ikke øker. Ledelsen vil fortsatt ha stor oppmerksomhet på arbeidet med å nå målene.

Arbeidet med å følge opp områdegjennomgangen har vært krevende og har bl.a. påvirket vår mulighet til å følge opp arbeidet med Campusplanen.

De fysiske rammene for undervisning er et område med potensielt negativ innvirkning på resultatutviklingen. Ved enkelte fakulteter opplever vi mangel på nødvendig infrastruktur og laboratorier, utdaterte lokaler, stort press på undervisningsrom og kontorplasser, samt distribuert lokalisering som en utfordring for gjennomføringen av studieprogrammene.

NMBU har også i 2019 hatt et konstruktivt og godt samarbeid med internrevisor. Internrevisor råd og anbefalinger følges opp og bidrar til arbeidet med å utvikle organisasjonen på flere områder.

NMBU ser at det å få implementert digitaliseringsstrategien og bli stadig mer moden prosjektorganisasjon vil være suksesskriterier for å kunne effektivisere administrasjon og overføre mer av midlene til kjernevirksomheten.

Alt i alt er NMBU godt fornøyd med måloppnåelse for dette sektormålet i 2019.

Annen rapportering:

Status for oppfølging av utviklingsavtalen

2019 er første året NMBU har utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet. Utviklingsavtalen mellom NMBU og Kunnskapsdepartementet (KD) har tidsperspektivet 2019-22. Avtalen har følgende tre utviklingsmål:

- 1) Tverrfaglighet i forskning, utdanning og innovasjon for bærekraft,
- 2) Samarbeid mellom NMBU og UiO,

3) Campus Ås.

Vi velger å omtale de ulike områdene i utviklingsavtalen på de stedene i rapporten det er naturlig. I vedlegg 1 har vi utarbeidet en oversikt over hvor de ulike målene er omtalt.

Resultat og måloppnåelse for midler til oppgradering av bygg ved selvforvaltende institusjoner
I 2018 ble det gjennom Campusplanen pekt ut en utviklingsretning både på kort, mellomlang og lang sikt.

NMBU har i 2019 prioritert å videreføre planleggingsarbeidet med å bedre arealsituasjonen for Fakultet for landskap og samfunn (LANDSAM), og Fakultet for biovitenskap (BIOVIT). For å samle LANDSAM er det planlagt å tilpasse og pusse opp KA-bygningen, samt bygge et tilbygg med tegnesaler for studentene. Det er satt en ramme på 100 millioner kroner til formålet. For å bedre forholdene for BIOVIT er det planlagt et tilbygg til Senter for klimaregulert planteforskning (SKP). Rammen for dette prosjektet er 50 millioner kroner. Begge prosjektene er viktig for å gjennomføre universitetets campusplan.

Øvrige midler i 2019 har blitt brukt til nødvendige utskiftninger og utbedringer til beste for NMBUs bygningsmasse. Lovpålagte og SHA (sikkerhet, helse og arbeidsmiljø) relaterte prosjekter har vært prioritert i tillegg til læringsmiljø og ytre miljø.

NMBU og en samlet fjørfebransje (næringsaktører) har i 2019 reist et nytt bygg for fjørfefasiliteter på Ås gård. NMBU har vært byggherre innenfor en kostnadsramme på 35,5 millioner kroner og har forskuttet byggekostnaden. Næringsaktørene har forpliktet seg til å tilbakebetale denne kostnaden i løpet av seks år. NMBUs forskuttering er finansiert ved lån fra NMBUs ubrukte midler.

Næringsaktørene og NMBU har i samarbeid utarbeidet avtaler og har forpliktet seg på disse. Det foreligger en rammeavtale der NMBU, ved Senter for husdyrforsøk (SHF), skal drive forsøkshuset, herunder drive forsøksvirksomhet på fjørfe og egg på oppdrag fra Næringsaktørene, NMBU, forskningsinstitutter og eventuelt andre.

Fasiliteter for forskning og utdanning på fjørfe vil gi nye faglige muligheter for NMBU og vil kunne videreutvikle samarbeidet mellom flere av fakultetene, som VET, KBM og BIOVIT både når det gjelder forskning og utdanning. Dette arbeidet er godt i gang. Fjørfebygget har innfridd Kunnskapsdepartementets forventning om at NMBU har fasiliteter også for fjørfe.

Resultater og måloppnåelse for midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing

NMBU har ikke fått midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger i 2019.

Resultater og måloppnåelse for midler til verdensledende fagmiljøer (UiO, UiB, UiT, NTNU, NMBU)

NMBU har nå ansatt fire yngre toppforskere gjennom NMBUs toppforskerrekutteringsprogram. Målet er at disse skal bygge opp sterke forskningsgrupper og fagmiljøet innen temaene for ansettelsene: «Infection Biology», «Big Data» og «Urban Planning»

Resultater og måloppnåelse for midler tildelte over kap. 281 post 01 og post 45

NMBU har ikke fått midler over kap. 281 i 2019.

Resultater og måloppnåelse for midler tildelte over kap. 260 post 50

NMBU ble i 2019 tildelt 30 millioner kroner til utvendig og innvendig tekniske og funksjonell oppgradering av KA-bygningen. Prosjektet er i anbudsfasen og midlene vil bli brukt i løpet av 2021.

Resultater og måloppnåelse for andre midler tildelt i supplerende tildelingsbrev i 2019

NMBU ble i Supplerende tildelingsbrev datert 16.09.2019 tildelt 1,65 millioner kroner over kap 200 post 21 i forbindelsen med sin deltakelse i den regjeringsoppnevnte arbeidsgruppen som knyttet til Områdegjennomgangen. Midlene er brukt til Multiconsult sin rapport til Kunnskapsdepartementet om de selvforvaltende universitet og høyskolers eiendomsforvaltning, NMBUs bestilling av verdivurdering av Campus Ås og Sandnes (OPAK), delfinansiering av fullstendig tilstandsgradsanalyse brukt som grunnlag for utregning av husleie for en eventuell innlemming i statens husleieordning, samt delfinansiering av en tjenesteanalyse gjort av E&Y for å kartlegge hvilken kompetanse og hvilke årsverk NMBU må videreføre dersom Statsbygg overtar.

Nasjonalt senter for vanninfrastruktur

NMBU ble i årene 2017 og 2018 tildelt til sammen 20 millioner kroner, gjennom revidert nasjonalbudsjett, for å bidra til etableringen av ett nasjonalt kompetansesenter for vann- og avløpsinfrastruktur. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom kommunal sektor, bransjeorganisasjoner, entreprenører, rådgivende selskaper og forsknings- og utdanningsmiljøet. Det har vært arbeidet med å utrede hensiktsmessig organisering av senteret og i desember 2019 ble selskapet Nasjonalt senter for vanninfrastruktur AS stiftet med NMBU som medeier (15 %). Selskapet vil sammen med NMBU etablere fasiliteter for demonstrasjon, testing, forskning og undervisning knyttet til ulik ledningsteknologi. Store deler av den kommunale finansieringen er på plass og det arbeides med den øvrige finansieringen fra vannbransjen med mål om åpning av senteret i løpet av 2021.

Oppfølging av delegasjonsbesøk til Japan og Sør-Korea.

Rektor deltok i Forskings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybøs delegasjon til Japan og Sør-Korea i november 2019. NMBU har pågående samarbeidsprosjekter med Hokkaido University og Fukushima University i Japan, og med Seoul National University. To er finansiert av DIKU, et pågår under en samarbeidsavtale (MoU). I perioden 2014-2018 er det registrert 51 publikasjoner mellom forskere ved NMBU og japanske universiteter; og 8 publikasjoner med forskere ved sør-koreanske universiteter.

I etterkant av besøket til Japan er en representant til Japan Society for the Promotion of Science (JSPS) Alumni Club in Norway invitert til NMBU i januar 2020 for å diskutere samarbeidsmuligheter med universiteter i Japan. Dette er et norsk forskernettverk med fokus på Japan-Norge samarbeid med mål å danne en arena for nettverksbygging, arrangere seminarer og evenementer, og bidra til nye samarbeid og vennskap på tvers av Norge og Japan.

Måloppnåelse for byggeprosjekter med samfunns- og effektmål

Kunnskapsdepartementet har satt følgende samfunns- og effektmål for Samlokaliseringsprosjektet (SLP):

Samfunns mål

Samfunnsmålene beskriver hva slags samfunnsutvikling prosjektet skal bygge opp under, og er derfor knyttet til virkningen prosjektet har på samfunnet. Samfunnsmålene skal være beskrevet av bruker/oppdragsgiver.

- Norge er et foregangsland innen biosikkerhet og innen smitteberedskap for fisk og dyr gjennom utvikling av det nye universitetet og Veterinærinstituttet.
- Det nye universitetet på Ås er blant de ledende europeiske forsknings- og undervisningsinstitusjoner innen miljø-, biovitenskap og veterinærmedisin.

Effektmål

Effektmålene er knyttet til prosjektets virkninger for brukerne. Effektmålene skal være beskrevet av oppdragsgiver.

Effektmål 1 – utdanning

- Sikre internasjonal akkreditering av veterinær- og dyrepleiestudiene.
- Gjøre det mulig å øke veterinærstudiet fra 70 til 90 studenter per år, og utvide dyrepleierstudiet til et bachelorstudium.
- Antallet på uteksaminerte ph.d.-kandidater fra tverrfaglige miljø innenfor Fakultet for bioproduksjon og veterinærmedisin⁷ skal økes med minst 5 kandidater per år innen 2025.

Effektmål 2 – forskning

- Øke konkurransekraften innen bioproduksjon og veterinærmedisin og gi 20 % økning i tildeling av nasjonale og internasjonale forskningsmidler innen 5 år etter at nye bygninger er tatt i bruk.
- Forskningsomfanget innen akvakultur og akvamedisin økes med 20 % innen 5 år etter at nye bygninger er tatt i bruk.
- Gi Veterinærinstituttet mulighet til å ivareta økende krav til sykdomsberedskap, helse og velferd hos fisk og dyr og sikre fôr- og mattrygghet både på kort og lang sikt.
- 10 % økning i nasjonale og internasjonale forskningssamarbeidsprosjekter med andre forskningsinstitusjoner, industri og næring innen 5 år etter ferdigstilling.

Effektmål 3 – innovasjon

- Innovasjon og næringsutvikling på områdene bioproduksjon og veterinærmedisin skal økes med 20 % innen 10 år etter at nye bygninger er tatt i bruk.

Effektmål 4 – administrasjon

- Effektiviseringsgevinst på 20 % på administrative oppgaver, og denne besparelsen skal være overført til faglig virksomhet og strategiske satsinger innen 5 år etter at bygningen er tatt i bruk.
- Felles utnyttelse og investering i forskningsinfrastruktur mellom Det nye universitetet, Veterinærinstituttet og instituttsektoren for øvrig på Campus Ås gir 10 % effektiviseringsgevinst.

Den nye infrastrukturen vil i større grad legge til rette for at universitetet oppnår å styrke den miljø- og biovitenskapelige forskningen. Vi kan alt nå konstatere at NMBU er godt i gang med å nå noen av målene. Dyrepleierstudiet ble utvidet til et bachelorstudium alt i 2016. Det er etablert forskningssamarbeid på mange område, og flere nye tverrfaglige ph.d.-kandidater er alt i gang med studiene sine. Effektmålene ligger som premiss for arbeidet med NMBUs strategi for 2019–23, og er inkludert i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.

---

⁷ Dette er i dag Veterinærhøgskolen, Fakultet for biovitenskap og Fakultet for kjemi-, bioteknologi og miljøvitenskap

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Risikovurderinger

Risikovurdering er integrert i mål- og resultatstyringen ved NMBU. I årsplanen gjør styret overordnede risikovurderinger. Alle enhetene ved NMBU gjør tilsvarende risikovurderinger som grunnlag for sine årsplaner. Risikoene blir fulgt opp i de årlige styringsdialogene mellom fakultetene og universitetsledelsen. Risikovurderinger er ellers integrerte i metodikken for utvikling av nye system og prosedyrer ved NMBU, som f.eks. blir det gjennomført ROS-analyser ved innføring av nye IT-systemer (styringssystemet for informasjonssikring) og ved gjennomgang av IT-systemene.

Overordnet vurdering av tilstanden for styring og kontroll i institusjonen

Tilstanden for styring og kontroll blir vurdert som god. Det er god økonomikontroll internt, det er utarbeidd reglement for økonomistyringa og gjennomgående rutiner. Internrevisor møter styret to ganger årlig, og styret vedtar hvert år en plan for internrevisjonsvirksomheten. Internrevisjonen har i 2019 revidert økonomistyring ved NMBU, kontrollregimet for anskaffelser og forbedrings- og digitaliseringsprosjektet «Mottak av nyansatte»

Vi arbeider kontinuerlig for å sikre kompetanse i alle ledd. Gjennom utviklings- og opplæringsprosessene som er gjennomført i 2019, har bl.a. kompetansen på prosjektmetodikk økt og forventes å øke. Høsten 2018 ble det igangsatt et arbeid for å forbedre arbeidsprosessene ved mottak av nyansatte. Arbeidet ble avsluttet i 2019 og har gitt en rekke erfaringer, positive resultater og gevinster som har overføringsverdi til andre digitaliserings- og forbedringsprosjekter. Noen av resultatene er alt tatt i bruk i andre sammenhenger og prosesser. Internrevisjonens råd og tilbakemeldinger fra revisjonen av dette prosjektet, vil også tas med i det pågående arbeidet med å implementere prosjektmetodikken for administrative prosjekter ved NMBU.

Som ett ledd i arbeidet med å følge opp strategien er det igangsatt flere tiltak for å samordne planlegging opp mot målene i strategien. I 2019 startet vi med plankonferanse i mai, og budsjettkonferanse i september. I 2020 utvider vi med et strategiseminar i februar. Universitetsstyret møter lederne i fakultetsstyrene i et årlig styreseminar. Dette er viktig for samhandlingen mellom de ulike strategiske styringsnivåene.

NMBUs rapporteringssystem er basert på avviksrapportering, og omfatter alle nivå i organisasjonen. Tertialrapporten dekker oppfølging og handtering av avvik på styringsparameterne, tildelingsbrevet og økonomi. Universitetsstyret får også årlige rapporter om status på ulike område som studiekvalitet, forskerutdanning, HMS mv. I disse rapportene blir det gjort rede for status, utfordringer og tiltak som en vil legge vekt på i det videre arbeidet.

Kvalitetssikring av utdanningen

Kvalitetsarbeidet ved NMBU skal bidra til at NMBU når de målene som er satt med utgangspunkt i universitetets strategi og læringsfilosofi. Vi arbeider med å forbedre kvalitetssystemet og rutinene, og i 2019 gjorde vi noen justeringer i systemet for å sikre helheten og koblingen mellom kvalitetssikringssystemet og NMBUs strategi 2019-2023. Arbeidet med å gjøre ansatte kjent med rutinene pågår kontinuerlig.

NMBUs ordning for emneevaluering ble evaluert i 2018, og ny ordning for emneevalueringer ble implementert i 2019. Det er gjort justeringer i spørsmålene og det er åpnet for at studentene kan legge inn fritekstsvar. Ny teknisk løsning for evalueringer er tatt i bruk, og løsning er integrert i studentenes læringsplattform. Ny ordning har ført til en kraftig økning i svarprosenten, som i høstparallellen lå i intervallet 50-80 %.

NOKUT har gjennomført periodisk tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet høsten 2019, og NMBU har forelagt dokumentasjon av kvalitetsarbeidet på universitetsnivå og på studieprogramnivå. NOKUT valgte følgende program i tilsynet:

- Bachelor i matvitenskap og ernæring
- Bachelor i økonomi og administrasjon
- Master i husdyrvitenskap
- Veterinærmedisin (grunnstudium)
- Ph.d. i realfag og teknologi

NMBU mottok rapport fra den sakkyndige komiteen 3. februar 2020. Rapporten konkluderte med følgende:

«Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet er tilfredsstillende: Alle krav i studietilsynsforskriften § 4-1, studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2) og universitets- og høyskoleloven §§ 1-6 og 4-3 (4) er oppfylt. De sakkyndige har tillit til at institusjonens systematiske kvalitetsarbeid sikrer og videreutvikler utdanningskvaliteten.»

Komiteen uttaler at NMBU har god struktur for det systematiske kvalitetsarbeidet og en solid kvalitetskultur og engasjement for utdanning og kvalitet. Rapporten inneholder enkelte anbefalinger til videreutvikling og forbedring av kvalitetsarbeidet. Noen av anbefalingene er allerede tatt inn i tiltaksplanene for 2020, og de øvrige innspillene tas med i det videre arbeidet.

Nærmere omtale av vesentlige forhold ved styring og kontroll

NMBU har ingen revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen.

Arbeidslivskriminalitet

Som et i ledd i arbeidet med å motvirke arbeidslivskriminalitet, har NMBU ved styret, vedtatt en egen strategi for innkjøp. Anskaffelsesreglementet er oppdatert i tråd med strategien. Internrevisjonen gjennomførte i 2019 en gjennomgang av kontrollregimet knyttet til innkjøpsområdet. Strategien ble vurdert som god.

Strategien har inkludert eget satsningsområde som innebærer bl. a. at miljø-, etikk- og samfunnsansvar i enda større grad enn tidligere skal vektlegges. Det er satt opp konkrete tiltak som skal styrkes, kvalitetssikres og implementeres i strategiperioden.

Det er avsatt dedikerte ressurser i til arbeid med etisk handel og samfunnsansvar. Ressursen samarbeider med eksternt konsultantselskap for blant annet oppdateringer av avtalemaler vedr. samfunnsansvar og etisk handel og kontraktsoppfølging. NMBU har også rammeavtale på konsulenttjenester som gir mulighet for tettere oppfølging av tjeneste- og varekontrakter (herunder bygg- og anleggskontrakter) som undersøkelse av arbeidsforhold.

Sikkerhet og beredskap

NMBU har lagt Kunnskapsdepartementet sitt styringsdokument til grunn for arbeidet med sikkerhet og beredskap. Planer og tiltak som legger til rette for at universitetet har et godt grunnlag for å handtere kritiske situasjoner der mennesker, dyr, miljø og materiell er i fare, er videreutviklet.

Det er gjennomført én skrivebordsøvelse i 2019 og temaet var eksamensjuks. Det er gjennomført flere grovanalyser av sikkerhet, samt enkeltstående ros-analyser. Alle

beredskapsplaner ble revidert i løpet av året. Det er i 2019 utarbeidet nye interne retningslinjer for å ivareta pålagt eksportkontroll ved kunnskapsoverføring.

Ledelsessystem for informasjonssikkerhet

NMBU har lagt ned et betydelig arbeid for å utarbeidet og implementert et ledelsessystem for informasjonssikkerhet (LSIS) og dette ble vedtatt av rektor høsten 2019. LSIS er NMBUs interne rutiner for å ivareta informasjonssikkerheten ved virksomheten og det fremkommet hvem som skal gjøre hva og hvordan det skal gjøres.

Sammen med LSIS ble også "Retningslinjer for informasjonssikkerhet" og "Prosedyrehandbok" vedtatt. Disse er vedlegg til "Ledelsessystem for informasjonssikkerhet (LSIS)". Fra januar 2020 har NMBU tilsatt en egen CISO (chief information security officer). Gjennom dette har NMBU styrket sitt arbeid med informasjonssikkerhet og lagt et godt grunnlag for å videreutvikle dette arbeidet i hele organisasjonen.

Lærlinger

NMBU hadde pr. desember 2019 11 lærlinger. Lærlingene er fordelt på fagene: rørlegger (1), elektriker (1), kontor- og administrasjon (5), industrimekaniker (2) og IKT service (2). NMBUs første lærling i laboratoriefag tok fagbrev i 2019. NMBU en ambisjon om å få inn en lærling landbruksfaget i 2020.

NMBUs lærlingekoordinator følger opp lærlingene med 10 årlige fellessamlinger og personlige samtaler.

Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

NMBU skal ha et inkluderende og mangfoldig arbeidsliv og studentmiljø der alle skal verdsettes og ha like muligheter. Kulturen vår skal preges av åpenhet, fellesskap, likestilling og mangfold.

NMBU har hatt en handlingsplan (for perioden 2010–2018) for universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne. Handlingsplanen har blitt fulgt opp av toårige tiltaksplaner, og planen har hatt fire fokusområder: bygninger og uteareal, studium og undervisning, IKT og studentvelferd. Utviklingen har vært positiv med tanke på antall kvadratmeter på campus Ås som nå er universelt utforma. Det er fremdeles utfordringer med tilgjengelighet i en del av bygningene, særlig i Tunbygningene, Husdyrbygningen og Meieribygningen. Vernehensyn gjør at vil flere av disse aldri bli fullt ut universelt utforma.

NMBU har en handlingsplan for 2018–2021 for å øke kvinneandelen i faste vitenskapelige stillinger og å bevisstgjøre ledere, utvalg og komiteer på tema likestilling og mangfold. Det var i 2019 satt av 1,4 millioner kroner til å arbeide med likestilling og mangfold. NMBU identifiserte i 2018 kvinnelige førsteamanuenser som har faglig potensial til å søke opprykk til professor innen utgangen av 2020. Basert på pre-evaluering av deres vitenskapelige CV oppimot kravene for opprykk til professor og deres individuelle handlingsplan, ble det i 2019 tildelt midler til skreddersydde tiltak. NMBU håper å se resultater av denne satsingen i 2021/2022, men målet om å nå 30 % kvinnelige professorer innen utgangen av 2020 synes vanskelig å nå.

For å styrke arbeidet med å inkludere utenlandske studenter og ansatte arrangerte NMBU i 2019 flere norskkurs. Det blir utarbeidet en egen årsrapport for likestilling, mangfold og inkludering som blir lagt fram for universitetsstyret sammen med årsrapporten.

Inkluderingsdugnaden

NMBU har i 2019 hatt 210 nyansettelser der 0,48 % hadde nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. Det har vært informert om inkluderingsdugnaden til medarbeidere som er involvert i

ansettelsesprosesser samt at det har vært et eget tema i opplæring for personalkonsulentene som bistår i rekrutteringer.

Alle NMBUs utlysningstekster uttrykker et ønske om et arbeidsmiljø preget av mangfold og oppfordrer kvalifiserte kandidater til å søke uavhengig av kjønn, funksjonsevne, kulturell bakgrunn eller periode utenfor arbeidslivet.

Fra 1. januar 2020 er det lagt til rette for at man kan krysse av for "hull i CV-en" på samme måte som man i dag gjør for "nedsatt funksjonsevne" i rekrutteringssystemet. NMBU vil innføre registreringsverktøyet som DIFI har utarbeidet, for å følge rekrutteringsprosessen for disse målgruppene samt arbeide videre med å finne gode tiltak for å øke bidraget til inkluderingsdugnaden.

Områdegjennomgangen

Regjeringen besluttet i april 2019 å gjennomgå eiendomsforvaltningen hos de selvforvaltende universitetene og høyskolene. NMBU ble pekt på som første universitet til å bli vurdert i denne områdegjennomgangen. Et av hovedspørsmålene som skulle besvares er om NMBU skulle legges inn under Statens husleiemodell, og eiendommene overdras til Statsbygg. Som et resultat av dette ble det nedsatt en arbeidsgruppe, ledet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, med deltakere fra Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Finansdepartementet, Statsbygg, Veterinærinstituttet og NMBU. Arbeidet har pågått gjennom 2019, og fortsatt inn i 2020. Det har vært et svært omfattende arbeid, som har krevd mye ressurser og tid fra NMBU sin side. Blant annet er det foretatt en komplett taksering, og vurdering av tilstandsgrad for alle NMBU sine bygg. Dette har påført NMBU betydelige ekstrakostnader og ekstraarbeid i en allerede hektisk periode. NMBUs deltakelse i dette arbeidet har også påvirket vår evne til å følge opp Campusplanen i 2019. I tillegg har det skapt usikkerhet om hvem som skal drifte det nye Veterinærbygget etter ferdigstillingen. Dette berører svært mange ansatte ved NMBU. Rapporten fra arbeidsgruppen skal være ferdig i mars. Rapporten vil danne beslutningsgrunnlag for en avgjørelse i regjeringen i løpet av 2020. En eventuell innlemmelse i Statens husleiemodell - med påfølgende overdragelse av alle eiendommene til Statsbygg, vil kunne få negative konsekvenser for faglig autonomi, utvikling og fleksibilitet ved NMBU. I tillegg viser våre beregninger at NMBUs utgifter knyttet til eiendomsforvaltning vil øke med om lag 100 000 millioner kroner pr år hvis NMBU innlemmes i ordningen.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Omtalen av framtidsutsikter

NMBU har gode forutsetninger

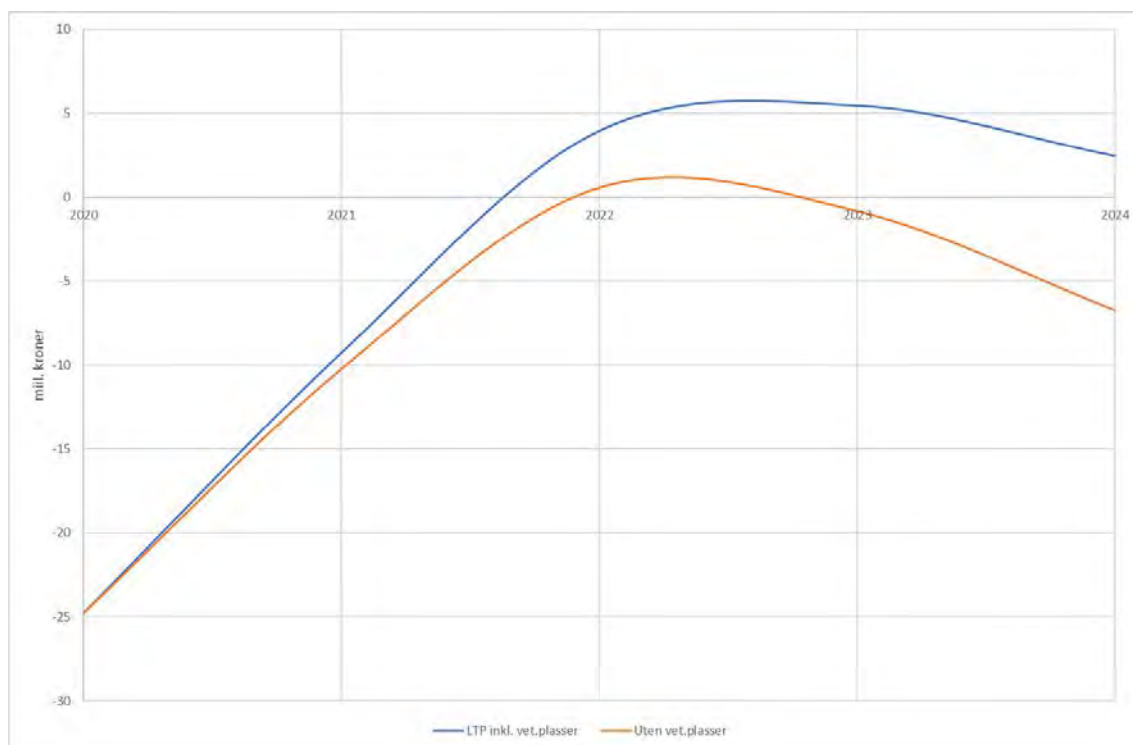
I 2020 flytter Veterinærhøgskolen fra Adamstua og den nye Veterinærbygningen blir tatt i bruk. Det er en viktig milepæl for NMBU. NMBU legger ned store ressurser i forberedelsene til flyttingen og ibruktakelsen og har store forventninger til den faglige og sosiale utviklinga fra 2020. Framfor alt skal veterinærmiljøene få utmerkete forhold. Men samtidig forventer vi store integrasjonseffekter knyttet både til studentmiljø og faglig samarbeid med nåværende campus Ås.

NMBU arbeider i henhold til strategisk plan vedtatt i 2018 med den overordnede satsningen «Felles innsats for en bærekraftig framtid». Ved NMBU har vi sentrale fagmiljø som utfører fremragende forskning, utdanning, innovasjon og formidlinga og dermed sikrer felles innsats for bærekraftig framtid.

Den overordnede Campusplanen følges opp med bevilgninger. Den pågående områdegjennomgangen gjør det usikkert om NMBU kan gjennomføre sin overordnede campusplan om forvaltningen overføres Statsbygg.

I årsrapport 2019 skrev NMBU: *Frå 2024–25 vil resultateffekten av nye studieplassar på veterinærmedisin slå til, og NMBU kan rekne med vekst i rammene.* Det forutsetter at NMBU får tildeling for 90 studieplasser på Veterinærstudiet.

Figur 1 Utvikling i NMBUs langtidsbudsjett med og uten nye studieplasser i veterinærmedisin

Økonomiske perspektiv

NMBU venter i 2021 og noen år fremover fortsatt avgrenset vekst i de økonomiske rammene. Det ventes at tildelingen fra Kunnskapsdepartementet vil ha en svak økning i årene fremover. Økt studie- og forskningsproduksjon vil fortsatt resultere i økt tildeling

knyttet til Kunnskapsdepartementets budsjettindikatorer, men denne økningen vil i noe grad bli oppveiet av en forventet videreføring av ABE-kuttet. NMBU opplever en fortsatt god uttelling på midler fra Norges Forskningsråd og vil forhåpentligvis fortsette denne utviklingen fremover. Når det gjelder inntekter fra EU, har NMBU ambisjoner om videre vekst i årene som kommer. Fra 2024–25 vil resultateffekten av forventede nye studieplasser innen veterinærmedisin slå inn, og NMBU legger til grunn en ytterligere vekst i rammene.

NMBU opplevde i 2019 en liten nedgang i omsetningen i oppdragsvirksomheten med 4 % fra 2018. Resultatgraden er derimot økt til 1,1 %, men ligger fortsatt under det fastsatte målet. Utviklingen viser dog at arbeidet med å bedre resultatgraden bærer frukter, da resultatgraden på de nyeste prosjektene er i tråd med målet.

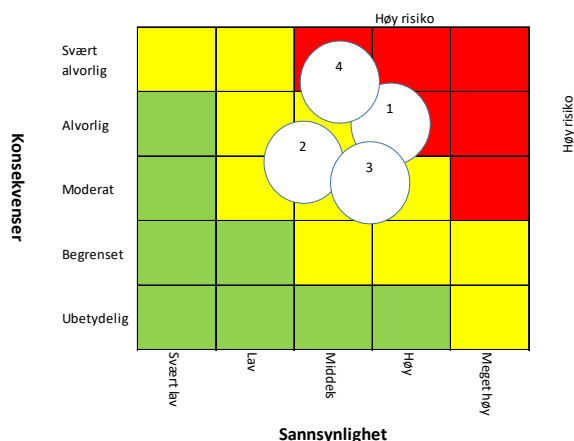
Universitetsstyret har i 2020 sørget for å sikre nødvendig midler til å videreføre strategiske satsninger og den vedtatte digitaliseringsstrategien. Samtidig er det behov for betydelig midler knyttet til NMBUs kostnader med oppfølging av byggeprosjektet. Universitetsstyret har satt av 50 millioner kroner til dette formålet i 2020. I langtidsprognosen er det innarbeidet til sammen ytterligere 44 millioner kroner i årene 2021 og 2022. I tillegg har Universitetsstyret videreført en usikkerhetsavsetning på 15 millioner kroner. Universitetsstyret har i lengre tid vært bekymret for disse kostnadenes effekt på den faglige virksomheten og har ved flere anledninger tatt dette opp med departementet.

I skrivende stund er vi svært usikre på tidspunkt for overtakelse, testing og igangsettelse av nybygget. Dette er en situasjon som potensielt kan medføre betydelige kostnadsøkninger for NMBU. Samtidig medfører den uavklarte situasjonen rundt fremtidig eiendomsforvaltning av bygningsmassen på campus Ås en betydelig usikkerhet knyttet til både det fremtidige kostnadsbildet og hvilke langsiktige effekter dette vil skape for NMBUs resultater og fremtidig tildeling.

Overordnede risikovurderinger

Universitetsstyret gjorde i forbindelse med behandlingen av årsplanen for 2020 en risikovurdering og pekte på fire overordnede risikoområder. Disse var 1: økonomi, 2: organisasjon og ledelse, 3: fokus på kjernevirksomheten, 4: gjennomføringsevne Campusplanen.

Forsinkelsene i arbeidet med Veterinærbygningen, sammen med koronapandemien, gjør at risikobildet er betydelig endret med konsekvenser som på nåværende tidspunkt er svært vanskelige å vurdere. NMBU vil sette hensynet til helse, miljø og sikkerhet høyt og ellers arbeide for å redusere øvrige risikoer så langt det er mulig.

1. Økonomiske rammer og frihetsgrader

I risikovurderingen for 2019 ble det pekt på at NMBU sto overfor stor usikkerhet knyttet til økonomisk behov ved byggeprosjektene, forventede pukkelkostnader og flyttestruktur. Risikoen i flytte-/oppstartsåret 2020 vurderes som stigende da vi, selv om det er stort fokus på kostnadskontroll, ikke kan regne med å ha kontroll på alle kostnadskomponenter og hendelser. Det er satt av 49,5 millioner kroner til flyttestruktur i 2020. Styrets avsetning til uforutsatte kostnader på 15 mill. kroner videreføres i 2020.

Samtidig sitter budsjettene, spesielt fakultetene, på store ubrukte midler ved inngangen til 2020. I tertialrapporten for 2. tertial 2019 anslår rektor de ubrukte midlene til å utgjøre omtrent 170 millioner kroner. I 2020 er det dermed ingen risiko for at NMBU skal komme i negativ balanse overfor KD.

2. Organisasjon og ledelse

Risiko knyttet til organisasjon og ledelse har i 2019 ikke vært vurdert som spesielt høy. I det kontinuerlige arbeidet med å implementere organisasjonsstrukturen har det vært lagt vekt på å utvikle god samhandling, organisasjonsforståelse og prosedyreutvikling. I 2020 forventer rektor at samlokaliseringen både vil utfordre og gi nye muligheter til å utvikle organisasjonskultur. God planlegging, gode forberedelser, prosedyreutvikling og lederutvikling er sentrale tiltak som vil arbeides med i 2020 for å håndtere denne risikoen.

3. Fokus på kjernevirksomheten

Risikoen knyttet til at ledelsesoppmerksomhet og ressurser blir flyttet til de store bygge- og omstillingsprosjektene inn mot 2020, på bekostning av kjernevirksomheten, ble vurdert å ligge i området middels til høy i 2019. NMBU har, tross denne risikovurderingen, evnet å opprettholde god utvikling i kjernevirksomheten. Situasjonen ved Veterinærhøgskolen har naturlig vært spesielt utfordrende i denne perioden, og vi ser at den omfattende brukermidvirkningen har medført et ressursuttak som ikke fullt ut har latt seg kompensere med den følge at det har blitt et fall på noen av resultatindikatorene. Rektor vurderer at risikoen inn mot 2020 blir liggende på om lag samme nivå.

4. Risiko for ikke å ha nok evne til å gjennomføre campusplanen

Risikoen peker på det å ikke kunne gjennomføre campusplanen vil ha alvorlige konsekvenser for kjernevirksomheten. I langtidsprognosen er det innarbeidet midler til å bedre arealsituasjonen til LANDSAM og BIOVIT. I 2020 vil kapasitet og ressurser være prioritert inn mot flytting og oppstart av Veterinærbygningen. Dette omfatter økonomiske ressurser og planleggingsressurser som normalt vil arbeide med å realisere Campusplanen.

Områdegjennomgangen i regi av Kommunal- og moderniseringsdepartementet skaper en stor usikkerhet. Dersom NMBUs bygninger og eiendommer overføres til Statsbyggs forvaltning, vil dette skape stor usikkerhet om NMBUs evne til å kunne realisere campusplanen. Videre vil en overføring til Statsbyggs forvaltning skape usikkerhet om økonomi (husleie) med den følge at dette igjen kan gå ut over kjernevirksomheten. Samtidig skapes det usikkerhet hos enkeltemedarbeidere om framtidig arbeidssituasjon. Risikoen for at NMBU ikke evner å gjennomføre Campusplanen vurderes som høy i 2020.

Planer

NMBU legger tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet for 2020 og Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning til grunn for planleggingen sin. Kunnskapsdepartementets visjon er «Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge». Departementet har knyttet tre overordnede mål for høyere utdanning som alle er godt integrert i NMBU sine planer for 2020 og den langsiktige planleggingen:

- flere fremragende utdannings- og forskningsmiljø
- alle har et godt og inkluderende læringsmiljø
- flere har relevant digital kompetanse

Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev blir lagt til grunn for årsplanen som styret vedtar. Samtidig med årsplanen blir det årlig lagt fram en langtidsprognose for perioden 2020–24. NMBU legger vekt på at de årlige disposisjonene kan sees i et mellomlangt tidsperspektiv.

NMBU har i sin strategi (2019–23) en overordnet satsing med fire tilhørende innsatsområder. Disse er:

1. Tverrfaglighet
2. Det digitale samfunnet
3. Læring hele livet
4. Et samlet universitet

NMBUs visjon er Kunnskap for livet. I strategien blir det lagt vekt på kunnskapstriangelet utdanning – forskning – innovasjon for å bidra til bærekraftige løsninger.

Utviklingsavtalen mellom NMBU og Kunnskapsdepartementet gjelder fra 2019–22. Utviklingsavtalen har tre utviklingsmål:

1. Tverrfaglig forskning, utdanning og innovasjon for bærekraft
2. Samarbeid mellom NMBU og UiO
3. Campus Ås

Utviklingsavtalen støtter opp om NMBUs strategi 2019–23.

Campusplanen som ble vedtatt i 2018, gir styret grunnlag for strategiske avgjørelser for framtidig arealdisponering, spesielt i det mellomlangtsiktige tidsperspektivet. I 2019 og 2020 blir det bundet opp store ressurser til byggeprosjekt for å gjennomføre Campusplanen. NMBU har lagt ned betydelige ressurser i forbindelse med Områdegjennomgangen, noe som har påvirket arbeidet med gjennomføringen av Campusplanen.

I tillegg kommer samfunns- og effektmålene til samlokiseringsprosjektet (SLP). Disse gjelder fra bygningene tas i bruk. NMBU har helt fra fusjonen i 2014 arbeidet for å klargjøre

virksomheten sin for å realisere disse målene fra 2020. Samtidig har NMBU underveis også realisert de av målene som det har vært mulig å nå uten å vente til 2020.

NMBU følger opp strategien gjennom flere strategiske prosjekter. NMBU har innført en egen prosjektmetodikk som bygger på Difi sin prosjektveiviser. Denne er brukt ved gjennomføring av flere av våre utviklingsprosjekter.

For NMBU er det en sak som skiller seg ut i satsningene for 2020, og det er å sikre at flytting av veterinærhøgskolen, og oppstart av Veterinærbygningen. Det er satt av nærmere 50 millioner kroner for å sikre dette.

Av andre prioriterte områder i 2020 har styret pekt ut følgende:

- Tiltak for å bedre gjennomstrømningen spesielt på bachelornivået
- Tiltak for å implementere digitaliseringsstrategien
- Gjennomføring av Campusplanen

I tillegg vil NMBU ha en rekke pågående tiltak og prosjekt for å følge opp strategien og utviklingsavtalen med KD.

Den viktigste strategiske satsingen for NMBU som institusjon i de senere årene har vært satsningen på fremragende forskning og utdanning (FFU). Satsningen tar opp i seg de to samfunnsoppdragene under ett og står på tre bein; satsning på talent, prestisjeprosjekt og kvalitet i alle ledd. NMBUs Talentutviklingsprogram ble avsluttet i 2019 og en ekstern evaluering, som ble gjennomført av NIFU, peker på at programmet har vært vellykket og det er besluttet å videreføre deler av FFU-satsingen, blant annet med 2,3 millioner til prestisjeprosjekter, og 0,9 millioner til utvikling av pedagogisk kompetanse. Totalt bevilges det 6,17 millioner til ulike tiltak innen FFU i 2020.

Forberedelsene til flytting og oppstart av SLP står sentralt for NMBU også i 2020. NMBUs brukermedvirkningen har fulgt Statsbyggs framdriftsplaner men forsinkelsene i siste fase innebærer at overtakelsen, flytte - og oppstartsprosessen blir ekstra krevende. De tiltakene som styret har vedtatt i årsplanen, skal bidra til å forberede at NMBU fra overtaking av SLP i 2020 kan nå samfunns- og effektmåla Kunnskapsdepartementet har fastsatt. Avsetningen i budsjettet for 2020 er på 49,5 millioner kroner. I tillegg kommer ubenyttede midler fra 2019 med 10,4 millioner kroner (faseforskyvning). Disponible midler i 2020 er etter dette på 59,9 millioner kroner. Den største enkeltkomponenten er IKT-investeringene med 34 mill. kroner, der store investeringer vil bli gjennomførte i år for å holde framdrifta i forberedelsene. IKT-investeringene, og andre typer investeringer, er ikke å regne som tiltak knytte til SLP alene. NMBU legger stor vekt på at den moderne infrastrukturen som inngår i SLP, skal bidra til å modernisere infrastruktur også ellers på NMBU. Oppstarten av SLP vil prege NMBU på flere områder de kommende årene; faglig, driftsmessig og kulturelt. NMBU vil ha høy oppmerksomhet på disse områdene, og spesielt ved å se disse i sammenheng med samfunns- og effektmålene. Styret vil også i 2020 ha jevnlig orientering og oppdatering om SLP og NMBUs eget arbeid med forberedelse og oppstart i sine styremøter.

Vedtatt budsjett for 2020

(mill. kroner)				
Budsjettenhet	Nettoramme			%-vis endring
	2019	2020	Endring	
Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning	97,2	101,5	4,4	4,5 %
Fakultet for biovitenskap	82,6	85,2	2,6	3,1 %
Fakultet for landskap og samfunn	105,4	108,3	2,9	2,7 %
Veterinærhøgskolen NMBU	220,7	221,5	0,8	0,4 %
Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap	81,7	80,5	-1,2	-1,5 %
Handelshøgskolen NMBU	42,9	44,5	1,6	3,7 %
Fakultet for realfag og teknologi	117,1	126,0	8,9	7,6 %
Sum fakulteter	747,5	767,5	19,9	2,7 %
Rektorat	4,4	4,5	0,1	3,2 %
Universitetsadministrasjonen inkl. sentre	147,2	174,4	27,2	18,5 %
Felles poster	90,6	96,9	6,3	6,9 %
Rekrutteringsstillinger	116,0	118,2	2,2	1,9 %
Satsningsmidler	38,7	37,5	-1,2	-3,1 %
Sum ramme drift	396,8	431,4	34,6	8,7 %
Sum eiendom og investeringer	146,6	152,6	6,0	4,1 %
Sum reserver	19,7	19,7	0,0	0,0 %
Sum særskilte tildelinger	10,0	10,5	0,5	4,5 %
Samlet budsjettamme	1 320,6	1 381,5	60,9	4,6 %

Satsingen for mer fremragende forskning og utdanning som ble etablert i 2015 er, i tråd med NMBUs strategi for 2019-2023, videreført i 2020 med 6,2 millioner kroner. Samlet er det siden oppstarten brukt nærmere 45 millioner kroner på denne satsningen. I tillegg er det i 2020 innarbeidet 10,9 millioner kroner til andre tiltak for å understøtte strategien.

Det er innarbeidet i alt 49,5 millioner kroner til NMBUs oppfølging av samlokaliseringssprosjektet og Prosjekt Campus. NMBU vil ha brukt rundt 220 millioner kroner av egne midler på dette prosjektet når det slutføres.

NMBUs styre vedtok i 2018 en helhetlig plan for utviklingen av NMBUs bygningsmasse på Campus Ås. Oppfølgingen av denne planen startet i 2019 og vil bli fulgt opp med betydelige investeringer i årene som kommer. For 2020 har styret disponert 73 millioner kroner til funksjonell og teknisk oppgradering av NMBUs bygningsmasse og i de neste fem årene tar NMBU sikte på å benytte samlet nærmere 500 millioner kroner for å følge opp campusplanen og gjennomføre funksjonelle og tekniske oppgraderinger i tråd med denne.

Større byggeprosjekt

Styret viser til forslaget om tiltak utenfor ordinær budsjettamme for 2021, som ble sendt Kunnskapsdepartementet november 2019 der står:

«NMBU vedtok i 2018 strategien for 2019-2023 og ein campusplan. Strategien, Campusplanen og Langtidsplanen for forskning og høgare utdanning er førande for forslaga som vert presenterte også for 2021.

Prioritet: 1: Gjennomføring av Campusplanen

Prosjekt Campus skal legge ein heilskapleg plan for bruk av nytt og eksisterande areal, vedlikehald og utvikling av bygningsmassen som inneheld fleire verna bygningar av historisk verdi.

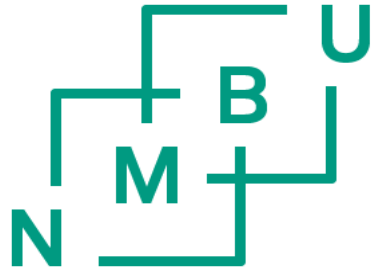
I NMBU sin Campusplan, er det lagt ein delplan som sikrar heilskapleg og effektiv bruk av areala for universitetets samla verksemd fram mot 2023. Universitetsstyret har ved behandling av Campusplanen tatt ei prinsippavgjerd som legg til rette for å løyse akutte arealbehov for landskaps- og planmiljøa, samt plantefagmiljøa. I tillegg skal ein utvikle fagleg synergi og sambruk mellom veterinærmiljøa og andre fagmiljø på NMBU, i tråd med Stortinget sin intensjon.

For å nå måla i Campusplanen må dei gamle Tunbygningane rehabiliterast totalt. Dette er eit prosjekt med eit omfang som krev ei ekstraordinær tildeling for å kunne bli gjennomført. Med eit tett samarbeid mellom Statsbygg, vernemyndigheitene og NMBU vil rehabiliteringa gi effektive og framtidsretta areal.»

Vedlegg: Utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet – oversikt over tiltak og hvor de er omtalt i årsrapporten

Utviklingsavtalens mål og tiltak	Overskrift og sidetall i rapporten
1 Tverrfaglighet i forskning, utdanning og innovasjon for bærekraft	
1.1 Tverrfaglighetskompetanse i utdanningen	Såkornmidler 2019 «Tverrfaglighet for økt bærekraft» s 14. Kandidater i arbeid, s 16-19, Fremdeles god aktivitet s 20-21 (EVU)
1.2 Tverrfaglighetskompetanse i arbeidslivet	
1.3 Idéverksteder/MakerSpaces	
1.4 Tverrfaglige såkornsprosjekter	
2 Samarbeid mellom NMBU og UiO	
2.1 Utvikle prosjektsamarbeid og spesielt flere felles senterøknader til NFR og EU	Horisont 2020 og CUBE s 12 og Samarbeid med UiO s 18
2.2 Tettere samarbeid om større forskningsinfrastruktur på spesifikke områder.	Toppforskningscenter s 13-14
2.3 Utvikle samarbeidet om master og P.hd. kurs, samt videreutvikle samarbeidet om faglig lederutvikling	s 18
2 Campus Ås	
3.1 2020 -2022 komme godt i veg med å innfri samfunns og effektmålene for SLP	s 35-36
3.2 Felles utnyttelse og investering i forskningsinfrastruktur mellom NMBU og den øvrige instituttsektoren på Campus Ås	Samarbeidet med andre: Nasjonalt matpilotanlegg, NMBU og Nofima, s 13
3.3 Campusplanen	s 25-6, 32-39

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Årsregnskap 2019

969 159 570 MVA

LEDELSESKOMMENTARER

Institusjonens formål

Kunnskap for livet

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) har valgt visjonen «Kunnskap for livet». Visjonen uttrykker universitetets overordnede mål om å bidra til å sikre framtidens livsgrunnlag gjennom fremragende forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

Som universitet skal NMBU utdanne fremragende kandidater, utføre forskning av høy kvalitet som løfter frem nye perspektiver, og skape innovasjon. NMBU skal bidra til en kunnskapsbasert og åpen offentlig debatt og medvirke til å heve befolkningens tillit til forskningens metoder og resultater.

Vi skal ha et åpent og respektfullt samarbeid med verden rundt oss, både med offentlig og privat sektor. Vi skal sørge for at felleskapets midler brukes effektivt og målrettet og kommer hele samfunnet til gode. NMBU skal være et internasjonalt anerkjent universitet.

Verden står overfor store, komplekse utfordringer på områder som klimaendringer, miljøforurensning, befolkningsvekst, migrasjon, fattigdom, folke- og dyrehelse, tilgang på mat og vann, energi, bruk og vern av naturressurser og arealer.

Bærekraftsmålene ble vedtatt av FN i 2015, som utgangspunkt for felles innsats for klodens fremtid. NMBU har en unik faglig syntese av miljø- og biovitenskap, bioproduksjon, veterinærmedisin, teknologi, arealplanlegging og økonomi som gjør oss skreddersydd til å bidra til å løse disse utfordringene og muliggjøre en bærekraftig fremtid i tråd med bærekraftsmålene. Løsningene vil i stor grad finnes i skjæringsflatene og i samspillet mellom våre fagområder.

NMBU har et særlig ansvar: Vi skal bidra til å sikre livsgrunnlaget for framtidige generasjoner. Våre studenter skal utrustes med et tankesett for bærekraft. De skal ha kunnskap, kompetanse og ferdigheter som kreves for å møte de store globale samfunnsutfordringene.

Bekreftelse på at regnskapet er avlagt i samsvar med bestemmelser om økonomistyring mm.

Årsregnskapet for 2019 gir et dekkende bilde av institusjonens økonomi for 2019. Det er avlagt etter bestemmelser om økonomistyring i staten, gjeldende rundskriv fra Finansdepartementet og utfyllende bestemmelser gitt av Kunnskapsdepartementet. Regnskapet er avlagt i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandardene som gjelder for NMBU. NMBUs regnskaper og virksomhet blir revidert av Riksrevisjonen.

Vurdering av institusjonens drift i perioden

Interessen for NMBUs studier er vedvarende og veksten i antall studenter fortsetter. Ved utgangen av 2019 har vi nærmere 5 700 studenter og sysselsetter rundt regnet drøyt 1 600 årsverk. NMBU arbeider målrettet for å følge opp de målsetninger som er gitt gjennom utviklingsavtalen og tildelingsbrevet. Oppfølging av samlokaliseringssprosjektet har også i 2019 krevd betydelige ressurser av institusjonen og man ser nå frem til innflytting i nye lokaler og en felles campus i 2020.

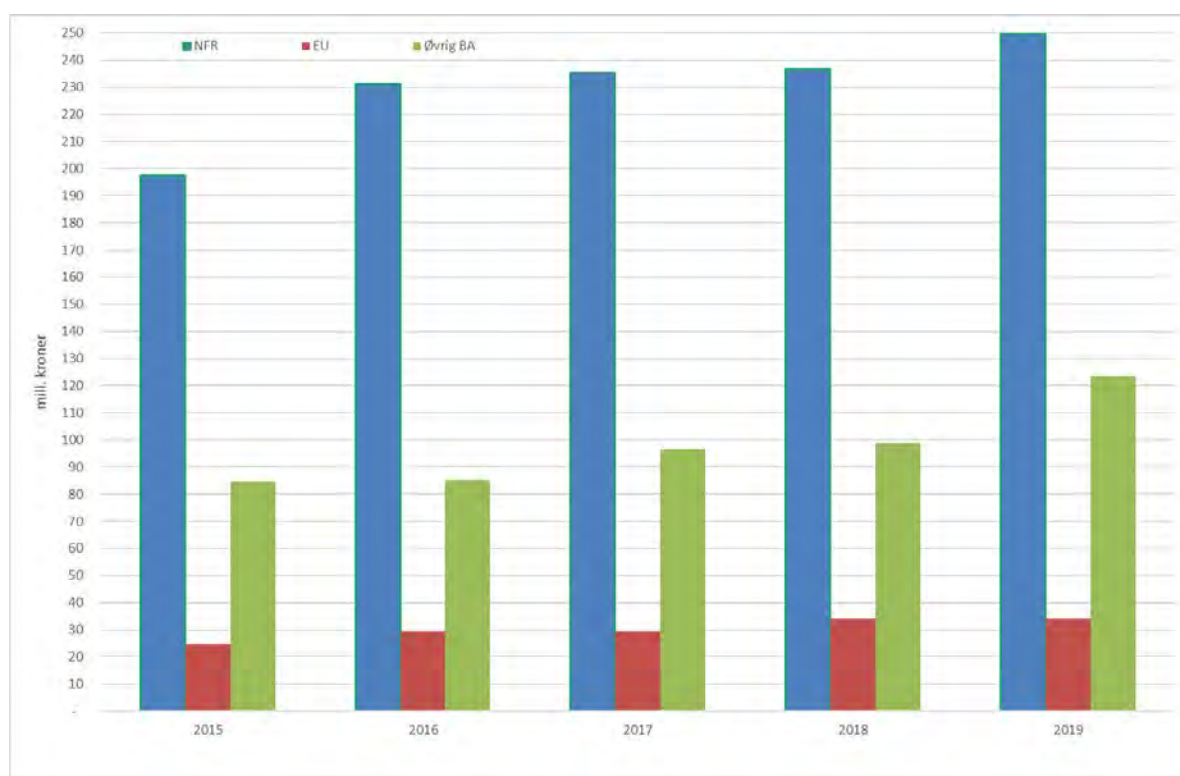
Midler fra Norges Forskningsråd (NFR) har i en årrekke utgjort en vesentlig grunnstamme i finansieringen av forskningen ved NMBU. Våre forskere har skrevet gode søknader innenfor svært relevante områder noe som har gitt godt tilslag på NMBUs søknader til NFR og vi har derfor hatt en betydelig omsetning knyttet til midler fra NFR. At vi atter en gang klarer å øke omsetningen knyttet til midler fra NFR er derfor svært gledelig. NMBU har også som mål å få en større andel av EUs midler til forskning. Vi har i 2019 hatt godt tilslag på søknader, men dette viser seg ennå ikke i omsetningen i 2019 da denne ligger stabil sett i forhold til 2018.

Campus ÅS består av en variert og unik bygningsmasse. Etter at NMBUs styre i 2018 vedtok en helhetlig plan for utvikling av campus har det i 2019 vært lagt ned mye arbeid i konkret planlegging av flere større rehabiliteringsprosjekter som vil igangsettes i løpet av 2020. Det er i 2019 dessuten lagt ned mye arbeid i å klargjøre driftsorganisasjonen for mottak av nybygget som vi står klar til å overta forvaltningsansvaret for i 2020.

Bidragsfinansiert aktivitet

Omsetningen innenfor bidragsaktiviteten øker med 38,0 mill. kroner til 407,5 mill. kroner.

Figur 1 Utvikling i bidragsfinansiert aktivitet 2015-2019

NMBU har de siste årene hatt en jevn vekst i bidragsvirksomheten med særlig vekt på midler fra NFR og EU. Denne veksten fortsetter også i 2019. For å opprettholde en slik utvikling kreves det en betydelig innsats fra den faglige staben for å skrive gode søknader som gir gjennomslag hos de ulike finansieringskildene. Samtidig har NMBU satset på å bygge opp et administrativt støtteapparat for å støtte opp om aktivitet knyttet til EU.

Oppdragsfinansiert aktivitet

Resultatregnskapet avlegges med et overskudd knyttet til oppdragsaktiviteten på 0,7 mill. kroner. Resultatgraden er fortsatt for svak og det jobbes aktivt med å øke denne i fremtidige prosjekter. Omsetningen innenfor oppdragsaktiviteten går noe ned i 2019.

Tabell 1 Utvikling i oppdragsinntekter, resultat og prosjektgjeld

(Beløp i mill kr)	2015	2016	2017	2018	2019
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet (OA)	46,9	47,3	64,3	65,6	62,7
Overskudd på oppdragsfinansiert aktivitet	1,1	0,9	0,5	-0,8	0,7
Resultatgrad	2,3 %	1,8 %	0,8 %	-1,1 %	1,1 %
Prosjektgjeld ("ordrerreserve")	19,6	18,8	21,8	16,8	19,3

Forskuddsbetalte inntekter (prosjektgjeld) kan ses på som en ordrerreserve inn mot 2020. Denne ordrerreserven på 19,3 mill. kroner tilsvarer nå knappe fire måneders omsetning innenfor oppdragsfinansierte aktiviteter.

Inntekter og kostnader

Samlede driftsinntekter i resultatregnskapet for 2019 utgjør 1 933,4 mill. kroner. Dette er 79,3 mill. kroner høyere enn i 2018. Den største økningen i inntektene knytter seg til utviklingen i tildelte midler fra Kunnskapsdepartementet som øker med 33 mill. kroner. For øvrig knyttet økningen i inntekter seg i stor grad til økningen i bidragsaktiviteten.

Resultatregnskapet for 2019 legges frem med en samlet driftskostnad på 1 949,2 mill. kroner. Det utgjør en økning på 78,8 mill. kroner i forhold til 2018. I all hovedsak består denne veksten i at netto lønnskostnad øker med 73,7 mill. kroner (jfr. note 2). Korrigert for vekst i antall årsverk og økning i premiesats til Statens pensjonskasse øker lønnskostnadene i takt med den forventede lønnsveksten i statlig sektor. Størsteparten av veksten i antall årsverk er knyttet til en økning i antall ansatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger (jfr. tabell note 2).

Balansen

(tall i 1000 kroner)	31.12.2019	01.01.2019	Endring
EIENDELER			
Immaterielle eiendeler	5 544	7 024	-1 481
Varige driftsmidler	2 657 454	2 683 072	-25 618
Finansielle anleggsmidler	4 343	4 193	150
<i>Sum anleggsmidler</i>	<i>2 667 340</i>	<i>2 694 290</i>	<i>-26 949</i>
Varebeholdninger og forskudd til leverandører	3 786	3 371	415
Fordringer	115 052	86 390	28 662
Kasse og bank	608 666	540 636	68 030
<i>Sum omløpsmidler</i>	<i>727 504</i>	<i>630 397</i>	<i>97 107</i>
Sum eiendeler	3 394 845	3 324 687	70 158
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
Virksomhetskapital	20 761	27 230	-6 469
Avregninger	135 399	145 168	-9 770
Utsatt inntektsføring av bevilgning	2 692 998	2 690 097	2 901
<i>Sum statens kapital</i>	<i>2 849 157</i>	<i>2 862 495</i>	<i>-13 338</i>
Avsetning for langsiktige forpliktelser	0	0	0
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Kortsiktig gjeld	545 688	462 192	83 496
<i>Sum gjeld</i>	<i>545 688</i>	<i>462 192</i>	<i>83 496</i>
Sum virksomhetskapital og gjeld	3 394 845	3 324 687	70 158

Endring i balanseposten varige driftsmidler skyldes at årets avskrivninger og avgang (129,2 mill. kroner) har vært større enn tilgangen i varige driftsmidler (103,6 mill. kroner). Endringen gjenspeiler seg også i balanseposten Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Balanseposten finansielle anleggsmidler er økt med 0,150 mill. kroner som følge av kjøp av aksjer i Nasjonalt senter for vanninfrastruktur AS.

Balanseposten kasse og bank er økt med 68,0 mill. kroner. Dette er naturlig følge av økningen i postene Avregninger og den kortsiktige gjelden (leverandørgjeld og annen gjeld).

Når det gjelder endring i balanseposten Avregninger, - 9,8 mill. kroner, vises det til egen omtale av Avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet i eget avsnitt.

Virksomhetskapitalen er redusert med 6,5 mill. kroner som følge av at rundt regnet 7 mill. kroner av denne er disponert for å styrke driften ved ett av fakultetene (Veterinærhøgskolen NMBU).

Økningen i kortsiktig gjeld skyldes naturlige svingninger i leverandørgjelden knyttet til faktureringsstidspunkt. I tillegg er avsetningen knyttet til gjennomføringen av NMBUs koordinatoransvar for større EU-prosjekter hvor midler er utbetalt fra EU i 2019 og som senere skal utbetales til prosjektpartnere i 2020 økt med 49,0 mill. kroner.

Omtale av vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap

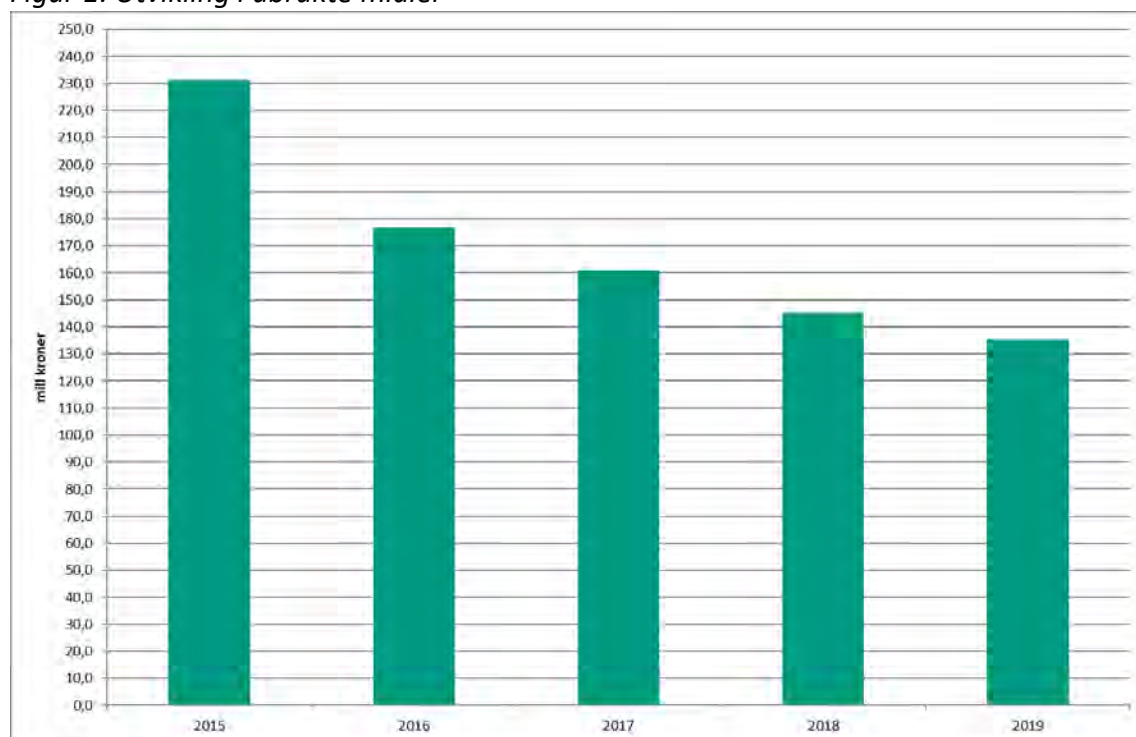
NMBU har i budsjettet for 2019 lagt opp til et resultatmessig underskudd på nærmere 15 mill. kroner (nedbygging av ubrukte bevilgninger). Ved utgangen av 2019 viser regnskapet et resultat mot budsjett på omtrent dette nivået.

Utvikling i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Ubrukte midler overfor Kunnskapsdepartementet er ved utgangen av 2019 redusert til 135,4 mill. kroner. Korrigert for særtildelinger som blant annet SEARCH og etablering av senter for vann- og avløpsteknologi utgjør nå de ubrukte midler under 8 % av årets tildeling fra Kunnskapsdepartementet. NMBU planlegger de nærmeste årene å gjennomføre betydelige investeringer knyttet til oppfølgingen av Campusplanen. For å klare å gjennomføre disse investeringene trenger vi det finansielle handlingsrommet de ubrukte midlene gir oss.

En stor andel av vår virksomhet er eksternt finansiert og med bakgrunn i dette bør institusjonen ha et økonomisk handlingsrom for å håndtere usikkerhet knyttet til tilgang av nye prosjektmidler. Sett i lys av dette vurderer vi å ligge på et hensiktsmessig nivå.

Figur 1: Utvikling i ubrukte midler

Gjennomførte investeringer i 2017 og planlagte investeringer i seinere perioder

Samlet er det investert for 103,6 mill. kroner i 2019 som fordeler seg på følgende:

- investeringer i bygningsmassen og tilknyttet infrastruktur 65,0 mill. kroner.
- vitenskapelig utstyr 20,7 mill. kroner.
- 18,4 mill. kroner til annet utstyr og inventar (hvorav datautstyr 9,9 mill. kroner).

Utover investeringene er det i tillegg kostnadsført 17,2 mill. kroner i vedlikehold av egne bygg og anlegg.

Planlagte investeringer i seinere perioder

Med bakgrunn i den helhetlige planen for utviklingen av Campus Ås som NMBUs styre vedtok i 2018 er det lagt opp til å bruke nærmere 600 mill. kroner til funksjonell og teknisk oppgradering av NMBUs bygningsmasse i den neste femårsperioden. For 2020 har styret disponert 73 mill. kroner til dette formålet og sammen med overførte midler vil det investeres rundt 120 mill. kroner i å gjennomføre funksjonelle og tekniske oppgraderinger i tråd med campusplanen.

Ås, 12. mars 2020

Siri Hatlen
Styreleder

Marianne Harg

Per Holten-Andersen

Petter Arnesen

Ruth Haug

Birger Svihus

Hilde Vinje

Kristin Olstad

Eivind Norum

Nina Vold Johansen

Børge Falleth Høysæter

Fortegnsregler i oppgjørspakken

I resultatregnskapet og balanseoppstillingene bestemmes fortegnet av teksten på den enkelte regnskapslinje. I disse oppstillingene skal derfor alle tall være positive. Dette er lagt til grunn i aritmetikken i disse regnearkene. I kontantstrømoppstillingen skal det i alle linjene i avsnittene for innbetalinger og utbetalinger være positive tall i tallkolonnene. For tydelighets skyld er det i avsnittene som omhandler investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter i kontantstrømoppstillingen angitt på den enkelte regnskapslinje hvilket

Symbolet (+) på den enkelte regnskapslinje angir at tallene på linjen hvor dette symbolet forekommer, skal ha positivt fortegn i alle tallkolonner. Regnskapslinjer i kontantstrømoppstillingen hvor fortegnet bestemmes av andre forhold enn teksten på regnskapslinjen, er merket med symbolet (+/-).

Aritmetikken i notene er basert på at tallene i tallkolonnene summeres. I notene skal utbetalinger og andre reduksjoner derfor angis med negative tall i tallkolonnene. Linjer hvor tallene skal være negative i tallkolonnene, er for tydelighets skyld merket med symbolet (-) på den enkelte regnskapslinje. Linjer hvor fortegnet styres av andre forhold enn teksten på regnskapslinjen, er merket med (+/-).

Andre forhold i oppgjørspakken

Virksomhetens navn settes inn i celle A3 i resultatregnskapet og blir automatisk overført til de øvrige arkene i pakken. Overskriftene i tallkolonnene i notene styres med noen unntak av overskriftene i resultatregnskapets celler C5, D5 og E5. I kontantstrømoppstillingen og i enkelte noter er det innarbeidet budsjettkolonner. Overskriften i budsjettkolonnen i de aktuelle notene styres av overskriften på budsjettkolonnen i kontantstrømoppstillingen (celle G5).

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Prinsippnote - SRS****Generelle regnskapsprinsipper**

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper*Inntekter*

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er inntektsført i perioden aktiviteten er utført. Bevilgninger til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregninger i del C Statens kapital i balanseoppstillingen. Bevilgninger som gjelder særskilte tiltak og som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og presentert i avsnitt C IV i balanseoppstillingen. Dette gjelder også bevilgningsfinansiert aktivitet hvor det er dokumentert at midlene av bevilgende myndighet er forutsatt benyttet i senere terminer. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapsital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapsital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapsital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Sammenligningstall

Forskuddsbetalinger knyttet til EVU-kurs er i 2019 omplassert fra Annen kortsiktig gjeld til Mottatt forskuddsbetaling. Sammenligningstallene for 2018 er omarbeidet tilsvarende.

Resultatregnskap**Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**

Org.nr: 969 159 570

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2019	31.12.2018
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	1 334 357	1 271 836
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	407 465	369 456
Inntekt fra gebyrer	1		
Salgs- og leieinntekter	1	170 188	168 346
Andre driftsinntekter	1	21 428	44 524
<i>Sum driftsinntekter</i>		1 933 438	1 854 163
Driftskostnader			
Varekostnader		1 837	1 765
Lønnskostnader	2	1 361 451	1 287 798
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	131 084	139 623
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5		
Andre driftskostnader	3	454 861	441 233
<i>Sum driftskostnader</i>		1 949 233	1 870 420
Driftsresultat		-15 795	-16 257
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	163	616
Finanskostnader	6	607	1 279
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-444	-663
Resultat av periodens aktiviteter		-16 239	-16 920
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7		
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 l	16 901	16 167
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskaper)	8	-662	753
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		16 239	16 920
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9		
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9		
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	10		
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning			
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

Balanse

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	5 544	7 024
Immaterielle eiendeler under utførelse	4		
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		5 544	7 024
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	1 839 873	1 840 237
Maskiner og transportmidler	5	145 452	151 897
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	671 859	688 879
Anlegg under utførelse	5	271	2 060
Infrastruktureiendeler	5		
<i>Sum varige driftsmidler</i>		2 657 454	2 683 072
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	4 343	4 193
Obligasjoner			
Andre fordringer	11A		
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		4 343	4 193
Sum anleggsmidler		2 667 340	2 694 290
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	3 786	3 371
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		3 786	3 371
II Fordringer			
Kundefordringer	13	81 613	57 883
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	2 931	1 265
Andre fordringer	14	30 508	27 242
<i>Sum fordringer</i>		115 052	86 390
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	534 532	515 608
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	4 085	4 047
Andre bankinnskudd	17	70 045	20 981
Kontanter og lignende	17	4	
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		608 666	540 636
Sum omløpsmidler		727 504	630 397
Sum eiendeler drift		3 394 845	3 324 687
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9		
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Sum eiendeler		3 394 845	3 324 687

Balanse**Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2019	31.12.2018
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Innskutt virksomhetskapi tal	8	4 343	4 193
Opptjent virksomhetskapi tal	8	16 418	23 037
Sum virksomhetskapi tal		20 761	27 230
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	135 399	145 168
<i>Sum avregninger</i>		135 399	145 168
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	2 662 998	2 690 097
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	30 000	
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>		2 692 998	2 690 097
Sum statens kapital		2 849 157	2 862 495
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser			
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld			
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		90 799	66 375
Skyldig skattetrekk		46 540	44 691
Skyldige offentlige avgifter		44 819	42 961
Avsatte feriepenger		111 615	107 148
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	119 606	110 031
Mottatt forskuddsbetaling	16	26 945	23 933
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	105 364	67 054
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		545 688	462 192
Sum gjeld		545 688	462 192
Sum statens kapital og gjeld drift		3 394 845	3 324 687
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10A, 10B		
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	10C		
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		0	0
Sum statens kapital og gjeld		3 394 845	3 324 687

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Note	31.12.2019	31.12.2018	Budsjett 2020
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		1 337 258	1 274 330	1 341 822
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		0	3 348	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		223 522	201 307	250 000
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer		468 119	433 581	465 000
innbetaling av refusjoner		31 504	38 889	35 000
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler		0	0	0
andre innbetalinger		80 690	71 489	80 000
Sum innbetalinger		2 141 093	2 022 945	2 171 822
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		1 361 976	1 314 416	1 400 000
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		1 837	1 765	1 850
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		471 588	378 961	450 000
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		75 068	85 058	80 000
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		36 876	93 016	75 000
andre utbetalinger		21 657	55 136	50 000
Sum utbetalinger		1 969 002	1 928 352	2 056 850
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		172 092	94 592	114 972
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-104 062	-153 699	-161 216
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0
innbetalinger av renter (+)		0	0	0
utbetalinger av renter (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-104 062	-153 699	-161 216
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskaper (+)		0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)		0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer				
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)		0	0	0
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)		0	0	0
avregning med statskassen vedrørende innkrevingsvirksomhet (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		68 030	-59 106	-46 244
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		540 636	599 743	608 666
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		608 666	540 636	562 422

* Avstemming	Note	31.12.2019	31.12.2018
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet		0	0
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)		-14 611	-16 920
bokført verdi avhendede anleggsmidler		77	8 234
ordinære avskrivninger		131 084	139 623
nedskrivning av anleggsmidler		0	0
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-104 062	-153 699
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		-27 099	5 842
endring i beholdninger av varer og driftsmateriell		-415	-30
endring i kundefordringer		-24 922	13 989
endring i ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer		40 963	15 295
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		-3 015	1 311
endring i leverandørgjeld		24 424	-45 713
effekt av valutakursendringer		0	0
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		103 912	153 699
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer		0	0
endring i andre tidsavgrensingsposter		45 756	-27 037
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		172 092	94 592

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Prinsippnote for bevilgningsoppstilling**

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2019 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.12.2019

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	1 335 608
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0
280	Felles enheter	50	DIKU Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning	0
280	Felles enheter	51	UNIT Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning	0
281	Felles tiltak for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	0
281	Felles tiltak for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	0
281	Felles tiltak for universiteter og høyskoler	70	Andre overføringer, kan nyttes under post 01	0
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				1 335 608
200	Arb.gr statens husleieordning / NMBU	21		1 650
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
Sumlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet				1 337 258
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0
Sum utbetalinger i alt				1 337 258

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾		Note	Regnskap 31.12.2019
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17		515 608
Endringer i perioden (+/-)			18 924
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17		534 532
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾			
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17		25 028
Endringer i perioden (+/-)			49 102
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17		74 130

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	31.12.2019	31.12.2018	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	534 532	515 608	18 924
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		4 085	4 047	39

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningen spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2019	31.12.2018	Budsjett 2020
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	1 307 258	1 274 330	1 341 822
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning	-104 062	-153 699	-161 216
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	131 084	139 623	132 000
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede a	77	8 234	0
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	1 334 357	1 268 488	1 312 606

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	0	3 348	0
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede a	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifisere)	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	3 348	0

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	1 334 357	1 271 836	1 312 606
---	------------------	------------------	------------------

Gebyrer og lisenser¹⁾²⁾

Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkreivingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkreivingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	73 741	57 772	70 000
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	73 741	57 772	70 000
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	274 257	247 913	280 000
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	60 397	63 201	63 000
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-81 922	-74 371	-82 000
Periodens netto tilskudd fra NFR	252 732	236 743	261 000
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifisere)	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	326 473	294 516	331 000

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	1 249	1 738	1 500
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	1 249	1 738	1 500
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	990	4 994	3 000
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	7 688	6 776	8 000
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	9 840	12 356	11 000
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	23 319	13 162	20 000
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	41 836	37 287	42 000
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og H	31 672	18 801	30 000
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	-36	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7	31 636	18 801	30 000
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	3 211	16 516	8 000
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-706	-1 116	-2 000
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	2 505	15 401	6 000
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	77 226	73 227	79 500

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger¹⁾

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	3 765	1 714	500
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	3 765	1 714	500

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	407 465	369 456	411 000
---	----------------	----------------	----------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾

Statlige etater	10 446	11 462	11 500
Kommunale og fylkeskommunale etater	217	359	250
Organisasjoner og stiftelser	1 090	491	1 120
Næringsliv/privat	14 534	12 395	14 500
Andre	36 459	40 879	38 000
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	62 746	65 585	65 370

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Leieinntekter	15 442	15 316	15 500
Kursavgifter fra etter- og videreutdanning	7 591	11 201	8 000
Andre salgs- og leieinntekter*	84 409	76 245	86 000
Sum andre salgs- og leieinntekter	107 442	102 761	109 500

Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	170 188	168 346	174 870
--	----------------	----------------	----------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Andre driftsinntekter/refusjoner	12 770	15 996	13 200
Øvrige andre inntekter	8 665	28 506	10 000
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	21 435	44 501	23 200

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	-8	23	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnska	-8	23	0

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	1 933 438	1 854 163	1 921 676
----------------------------	------------------	------------------	------------------

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

DEL I

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018
Lønninger	970 865	934 458
Feriepenger	116 670	112 117
Arbeidsgiveravgift	165 178	156 515
Pensjonskostnader	131 669	115 492
Sykepenger og andre refusjoner	-31 504	-38 889
Andre ytelser	8 573	8 106
Sum lønnskostnader	1 361 451	1 287 798

Antall årsverk: **1 626** 1 598

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.
Premiesats til Statens pensjonskasse er 13,2 prosent for 2019.

DEL II

	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM
Lønn og godtgjørelser til ledende personer			
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt) *	1 396	167	1 563
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)	211		211
Administrerende direktør	1 267	188	1 455

*Skifte av rektor ved NMBU 1.8.2019

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2019.

Antall årsverk (gj.snitt oktober-oktober Kilde: DBH)	2019	2018	Endring	%-endring
Administrative stillinger	327	322	6	1,7 %
Andre stillinger	15	17	-2	-12,5 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	43	48	-5	-9,9 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og form.	371	365	6	1,6 %
Rekrutteringsstillinger	314	312	2	0,6 %
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	556	535	21	4,0 %
Sum	1626	1598	28	1,7 %

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2019	31.12.2018
Husleie	13 713	12 440
Vedlikehold egne bygg og anlegg	17 236	18 004
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	58 336	71 147
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	13 245	13 502
Mindre utstyrsanskaffelser	32 612	25 225
Tap ved avgang anleggsmidler	77	8 234
Leie av maskiner, inventar og lignende	16 296	13 768
Kjøp av konsulent tjenester	42 106	44 708
Kjøp av andre fremmede tjenester	49 846	26 002
Reiser og diett	48 283	49 926
Øvrige driftskostnader	163 111	158 277
Sum andre driftskostnader	454 861	441 233

Spesifikasjon øvrige driftskostnader:

Laboratorierkvisita, såfrø, gjødsel oa.	74 935	78 779
Representasjon/markedstiltak	4 159	5 878
Kontorkostnader, tele og data	12 627	12 146
Tidsskrifter, publikasjoner, bøker, trykking m.m	16 733	15 669
Øvrige driftskostnader	54 657	45 805
Sum øvrige driftskostnader	163 111	158 277

1) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	Type eiendel					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transport midler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastrukturiendeler	
Varighet inntil 1 år		3 256				3 256
Varighet 1-5 år		7 158				7 158
Varighet over 5 år		482				482
Kostnadsført leiebetalings for perioden	0	10 896	0	0	0	10 896

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 4 Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Andre rettigheter mv.	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2018	13 163	0	0	13 163
+ tilgang pr. 31.12.2019 (+)	451	0	0	451
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2019 (-)	0	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2019	13 614	0	0	13 614
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2018 (-)	0	0	0	0
- nedskrivninger pr. 31.12.2019 (-)	0	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2018 (-)	-6 138	0	0	-6 138
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2019 (-)	-1 932	0	0	-1 932
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2019 (+)	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2019	5 544	0	0	5 544

Avskrivningssatser (levetider)

5 år / lineært

5 år / lineært

Ingen

Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 5 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transportmidle r	Annet inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2018	289 763	40 670	2 092 978	2 060	0	509 250	1 487 475	4 422 195
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2019 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2019 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0
+ andre tilganger pr. 31.12.2019 (+)	0	0	43 324	0	0	23 519	38 558	105 400
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2019 (-)	0	0	0	0	0	-360	-27	-387
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	-1 790	0	0	0	-1 790
Anskaffelseskost 31.12.2019	289 763	40 670	2 136 302	271	0	532 408	1 526 006	4 525 419
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
- nedskrivninger pr. 31.12.2019 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2018 (-)	0	0	-583 174	0	0	-357 353	-798 596	-1 739 123
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2019 (-)	0	0	-43 688	0	0	-29 887	-55 578	-129 152
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2019 (+)	0	0	0	0	0	283	27	310
Balanseført verdi 31.12.2019	289 763	40 670	1 509 440	271	0	145 452	671 859	2 657 454
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert	20-60 år dekomponert	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:								
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	0

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler" .

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 6 Finansinntekter og finanskostnader***Beløp i 1000 kroner*

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Finansinntekter		
Renteinntekter	105	98
Agio gevinst	58	518
Oppskrivning av aksjer	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	163	616
Finanskostnader		
Rentekostnad	139	353
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agio tap	468	926
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	607	1 279
<i>Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..</i>		
Mottatt utbytte fra selskap X	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

1) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)***Beløp i 1000 kroner*

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	<u>Beløp</u>
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2019	3 490
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2019	3 490
<i>Bunden opptjent virksomhetskaper:</i>	
Bunden opptjent virksomhetskaper pr. 01.01.2019	703
Kjøp av aksjer i perioden	150
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	0
Oppskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2019	853
Innskutt og bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2019	4 343
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2019	23 037
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	-7 131
Overført fra periodens resultat	662
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	-150
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2019	16 418
Sum virksomhetskaper 31.12.2019	20 761

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

Note 9, 10 og 10ABC er ikke aktuell ved NMBU

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital**	Balanseført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)
<i>Aksjer</i>									
Graminor AS	967247359	16.12.2002	90	0,8 %	0,8 %	820	75 210	90	90
Instrumenttjenesten AS (ITAS)	961323568	13.06.1995	400	40,0 %	40,0 %	8	17 179	400	400
Sem Gjestegård AS	975257401	05.07.1995	300	100,0 %	100,0 %	391	1 760	3 000	3 000
Inkubator Ås AS	914456797	27.01.2017	25	16,7 %	16,7 %	16	1 090	100	100
ARD Innovation AS	818607032	13.01.2017	400	50,0 %	50,0 %	8	808	400	400
Blue Revolution Centre AS	919172290	22.08.2017	10 000	33,3 %	33,3 %	0	5	10	10
Nasjonalt senter for vanninfrastruktur AS	924311304	26.11.2019	1 500	15,0 %	15,0 %	0	0	150	150
Øvrige selskap***			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
<i>Sum aksjer</i>			<i>12 715</i>			<i>1 243</i>	<i>96 052</i>	<i>4 150</i>	<i>4 150</i>
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>									
Andel Nortura			0			0	0	124	124
Andel Norsvin			0			0	0	2	2
Andel Viken Skog BA			0			0	0	67	67
Øvrige selskap***			0			0	0	0	0
<i>Sum andeler</i>			<i>0</i>			<i>0</i>	<i>0</i>	<i>193</i>	<i>193</i>
Balanseført verdi 31.12.2019						1 243	96 052	4 343	4 343

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

(1) Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følge reglene i kapittel 4.4 i Meld. St. 3

Note 11A er ikke aktuell ved NMBU

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2019	31.12.2018
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	3 786	3 371
Beholdninger beregnet på videresalg	0	0
Sum anskaffelseskost	3 786	3 371
Ukurans		
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum varebeholdninger	3 786	3 371

Dersom virksomheten har foretatt forskuddsbetalinger til leverandører, skal det opplyses om forskuddsbetalt beløp i note 14. Forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, og forskudd til andre leverandører skal rapporteres som forskuddsbetalte kostnader på linjen N14.5, for eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter.

Note 13 Kundefordringer*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2019	31.12.2018
Kundefordringer til pålydende	82 805	58 415
Avsatt til latent tap (-)	-1 192	-532
Sum kundefordringer	81 613	57 883

Aldersfordeling kundefordringer	31.12.2019	31.12.2018
Antall dager		
Ikke forfalt	71 630	51 677
1-30	3 035	2 594
31-60	649	692
61-90	3 348	65
91-180	1 127	856
181-	3 015	2 532
Sum	82 805	58 415

Note 14 Andre kortsiktige fordringer*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2019	31.12.2018
Forskuddsbetalt lønn	600	487
Reiseforskudd	1 971	1 831
Personallån	431	401
Andre fordringer på ansatte	4 426	2 833
Forskuddsbetalt leie	0	0
Andre forskuddsbetalte kostnader	10 145	9 162
Andre fordringer	12 936	12 528
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0
Sum andre fordringer	30 508	27 242

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte ordinære bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2019	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2018	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver</i>				
Forskerutdanning	23 779	0	30 641	-6 862
Utdanning	5 428	0	4 295	1 133
Avsetninger knyttet til forskning	42 786	0	36 189	6 597
Avsetninger knyttet til interne øremerkinger	0	0	2 411	-2 411
Oppfølging byggeprosjektene Campus Ås	10 383	0	20 059	-9 676
Andre oppgaver ¹⁾	-16 700	0	0	-16 700
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver	65 677	0	93 595	-27 918
<i>Vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver</i>				
Forskerutdanning	2 487	0	150	2 337
Utdanning	284	0	460	-176
Avsetninger knyttet til forskning	8 084	0	2 684	5 400
Vitenskapelig utstyr	700	0	0	700
Avsetninger knyttet til intern øremerkinger	500	0	1 230	-730
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver	12 055	0	4 524	7 531
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Vitenskapelig utstyr	13 882	0	14 204	-322
Andre investeringer- og vedlikehold	49 131	0	2 916	46 215
Midler til utstyr og inventar rehabilitering av Urbygningen	6 134	0	9 684	-3 550
Nytt fjørfebygg	-29 136	0	-2 231	-26 905
SEARCH Sandnes	13 987	0	6 773	7 214
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM påbegynte investeringsprosjekter	53 999	0	31 346	-23 240
<i>Andre formål</i>				
Avsetninger knyttet til undervisning	51	0	178	-127
Avsetninger knyttet til forskning	5 770	0	109	5 661
Avsetninger knyttet til interne øremerkinger	22	0	791	-769
Udisponerte midler ved enhetene	-30 967	7 131	-13 958	-17 009
Midler disponert til ulike sentrale tiltak	11 242	0	10 866	376
Midler tildelt til etablering av senter for vann- og avløpsteknologi	17 550	0	17 717	-167
Udisponerte midler ved styret	15 000	0	15 000	0
Tidligere overdisponeringer	-15 000	0	-15 000	0
Andre formål ¹⁾	0	0	0	0
SUM andre formål	3 668	7 131	15 703	-12 035
Sum Kunnskapsdepartementet	135 399	7 131	145 168	-9 770
Andre departementer				
Oppgave 1	0	0	0	0
Oppgave 2	0	0	0	0
Oppgave 3	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0	0
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	135 399	7 131	145 168	-9 770
Tilført fra annen virksomhetskapital				-7 131
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-16 901

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts**Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:**

	Avsetning pr. 31.12.2019	Avsetning pr. 31.12.2018	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
Tiltak/oppgave/formål	28 351	31 349	-2 998
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	28 351	31 349	-2 998
Norges forskningsråd			
Tiltak/oppgave/formål	41 548	40 335	1 212
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	41 548	40 335	1 212
Regionale forskningsfond			
Tiltak/oppgave/formål	-216	-361	146
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	-216	-361	146
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	2 525	790	1 735
Organisasjoner og stiftelser	1 543	2 952	-1 408
Næringsliv og private bidragsytere	19 195	14 404	4 792
Øvrige andre bidragsytere	16 203	7 053	9 150
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	10 760	13 195	-2 435
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	-304	-2 702	2 398
Sum andre bidrag ²⁾	49 923	35 692	14 231
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	49 923	35 692	14 231
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	119 606	107 015	12 591
Gaver og gaveforsterkninger			
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	3 015	-3 015
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål/giver ¹⁾	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	3 015	-3 015
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	119 606	110 031	9 575

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)⁴⁾

	Forpliktelse pr. 31.12.2019	Forpliktelse pr. 31.12.2018	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
<i>Periodisering driftsbevilgning - KD (delårsregnskap)</i>	0	0	0
<i>Oppfølging Campusplanen, særtildeling KD</i>	30 000	0	30 000
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	30 000	0	30 000
Andre departementer			
<i>Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)</i>	0	0	0
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	30 000	0	30 000

1) Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen

2) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

3) Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13

4) Del III gjelder bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet til tiltak som er omhandlet i tildelingsbrevet og bevilgninger fra andre departementer som skal behandles tilsvarende. Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte tiltak hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal spesifiseres i denne delen. Eventuelle periodiseringer av ordinære bevilgninger i delårsregnskapene skal presenteres på egen linje i denne delen av noten.

Generelle merknader:

I del I Inntektsførte ordinære bevilgninger skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av noten som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. Avsnittene gjelder tiltak som skal dekkes av den løpende driftsbevilgningen. I avsnittet "Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver" skal institusjonene føre opp tildelinger til påbegynte aktiviteter virksomhet som ikke er fullført i perioden. I avsnittet "Avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planvedtak er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom ordinære bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Påbegynte investeringsprosjekter" skal institusjonene føre opp avsetninger til påbegynte investeringsprosjekter med dekning over den løpende driftsbevilgningen som er forutsatt fullført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom slike bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre formål" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor.

Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte prosjekter hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal spesifiseres i notens del III, jf. fotnote 4) ovenfor.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter***Beløp i 1000 kroner*

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.12.2019	31.12.2018
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	0	39
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	25	14
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	94	84
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	492	651
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	2 320	477
Andre prosjekter ²⁾	0	0
<i>Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	2 931	1 265

DEL II

<i>Mottatt forskuddsbetaling</i>	31.12.2019	31.12.2018
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	13 590	12 470
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	558	636
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	64	20
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	3 925	3 143
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	1 208	554
Andre prosjekter ²⁾	7 600	7 109
<i>Sum mottatt forskuddsbetaling</i>	26 945	23 933

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstillter kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2019	31.12.2018
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank ³⁾	534 532	515 608
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger ³⁾	4 085	4 047
Andre bankinnskudd ¹⁾⁴⁾	70 045	20 981
Kontanter og lignende ¹⁾	4	0
Sum bankinnskudd og kontanter	608 666	540 636

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

4) Valutakonto EURO i forbindelse med koordinatoransvar EU-prosjekter

Note 18 Annen kortsiktig gjeld*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2019	31.12.2018
Skyldig lønn	0	0
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	35 277	46 072
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0
Annen kortsiktig gjeld	70 086	20 981
Gjeld til datterselskap m.v. ²⁾	0	0
Sum	105 364	67 054

Spesifikasjon påløpte kostnader:

Påløpte lønnskostnader	6 981	12 847
Periodiserte påløpte feriedager og fleksitid	22 622	17 907
Periodiserte kostnader kjøp av tjenester	347	1 785
Periodiserte kostnader knyttet til drift av bygg og eiendom	4 996	7 467
Periodiserte kostnader knyttet til husleie andre med kontrakt	494	3 871
Sekretariatsfunksjon NOVA	-270	1 990
Andre periodiseringer	107	206
Sum påløpte kostnader	35 277	46 072

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 20 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2019	31.12.2018
Sintef energi as	13 574	13 796
Universitetet i Bergen	386	210
NIBIO - Norsk institutt for bioøkonomi	8 308	14 059
Statens strålevern	2 580	2 183
Folkehelseinstituttet	1 297	0
Norsk institutt for vannforskning	1 639	1 681
Universitetet i Tromsø	1 546	3 841
Universitetet i Oslo	4 604	3 183
NOFIMA	4 092	5 807
Veterinærinstituttet	1 966	2 421
Institutt for energiteknikk	1 662	475
Høgskolen i Innlandet - Hedmark	50	0
NTNU	6 804	8 691
OsloMet	1 310	880
Transportøkonomisk institutt	1 455	1 962
Havforskningsinstituttet	753	822
Sykehuset i vestfold	1 993	2 578
Norsk institutt for naturforskning, NINA	1 768	2 998
Uni research as	825	825
Tilskudd til øvrige prosjektdeltagere	38 878	46 855
Andre videreformidlinger	0	0
Sum videreformidlinger	95 491	113 267

Merknad: Noten skal tas i bruk av de institusjoner som foretar videreformidlinger

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektets kortnavn (hos EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)
ICT4COP	European Commission - Community-Based policing and Post-Conflict Police Reform, ICT4COP ID 653909		6 385			6 385	ja
EUCLEG	H2020 727312 EUCLEG Breeding forage and grain legumes to increase EU's and China's protein self-sufficiency		310			310	nei
FISHBOOST	EU FP7-KBBE-2013-7-613611-FISHBOOST		(107)			(107)	nei
Chitotex	ERA-EU NFR 247001 Development and production of new insect chitosan...		398			398	nei
MicroDE	FRP 7 MicroDE 336355 - ERC Starting grant		(65)			(65)	ja
DEEP-EST	H2020 - 754304 - DEEP-EST	997				997	nei
IMPRESS	IMPRESS H2020-MSCA-ITN-ETN-642893	48				48	ja
OXYTRAIN	OXYTRAIN - H2020_MSCA:ITN-2016 - 722390	1 197				1 197	nei
MSCA	EU H2020 MSCA-ITN-2016-ETN 722634 PROTECTION against Endocrine Disruptors; Detection, mixtures, health effects, risk assessment and communication - PROTECTED	1 786				1 786	nei
InnovAfrica	European Commission - InnovAfrica		834			834	nei
SiEUGreen	H2020, SiEUGreen	4 471				4 471	ja
MIRACLE	H2020 - 780598 - MIRACLE	1 089				1 089	nei
MICROBI	283647 - Mining the microbiomes from marine wood-digesting bivalves for novel lignocellulose depolymerizing enzymes		642			642	nei
HBP SGA2	H2020 - 785907 - HBP SGA2	2 446				2 446	nei
ABC SALT	H2020 - 764089 - ABC SALT	1 056				1 056	nei

RURITAGE	RURITAGE - Rural regeneration through systemic heritage-led strategies		1 115			1 115	nei
Chickenstress	Chickenstress H2020-MSCA-ITN-ETN 812777	284				284	nei
PROTECTA	H2020 MSCA-ITN-2017 PROTECTA	495				495	nei
SINO	H2020-SiEUGreen-SINO	549				549	nei
Nextfood	H2020 771738 NextFood - Educating the next generation of professionals in the agrifood system	3 470				3 470	nei
SLU	SLU - Use of biosensors for sustainable production..		12			12	nei
GA	GA 790507 iFermenter		378			378	nei
PASUSI	290488 PASUSI		11			11	nei
SIMBA	H2020 - GA 818431 - SIMBA	409				409	nei
DISRUPT	NFR 296906 DISRUPT- JPI-EC-AMR		364			364	nei
FunEnzFibres	297907 FunEnzFibres	564				564	nei
FETOPEN	Fish-AL EU-H2020-FETOPEN-2018-2019-2020-01 828835		182			182	nei
AQUAFAANG	H2020-817923-AQUAFAANG: Advancing European Aquaculture by Genome Functional Annotation		2 315			2 315	ja
SimsCity ValueCap	241207/E50 Simscity Value Cap				133	133	nei
CBHE	Erasmus+ CBHE - Harmonising water related graduate education				280	280	ja
Euro-FBP	ANN: EU-COST-Action no. FA1408-EURO-FBP				536	536	nei
GroupHouseNet	ANN: EU-COST-Action CA15134 - Synergy for preventing damaging behaviour in group housed pigs and chickens (GroupHouseNet)				857	857	ja
POLYFORES	271009-POLYFORES (SUMFOREST-FP7) - Decision making support for forest ecosystem services in Europe - Value assessment, synergy effects and trade-offs				13	13	nei
SmartFarming	Erasmus+ Smart Farming - 2017-1-FR01-KA203-037353				52	52	nei

SalFar	SalFar Saline Farming-Innovative agriculture to protect environmental and economic growth				61	61	nei
BioMass4Value	BioMass4Value- Interreg BSR programme financing				269	269	nei
SWARM	Erasmus+ 597888 - SWARM				213	213	nei
EMABG	Erasmus Mundus EMABG (European Master Degree Animal Breeding and Genetics)				17	17	nei
IMPACT	IMPACT - GP/EFSA/ENCO/2018/03				26		nei
ERASMUS	Erasmus+: European Cities Against Segregation 2019-2022				16	16	nei
ERASMUS	Erasmus+, from field to school - 2018-1-UK01-KA201-047873				46	46	nei
LED	LED Erasmus Pluss 2015				(15)	(15)	ja
Sum	Sum	18 861	12 775	0	2 505	34 115	

Forklaring

Tabellen skal omfatte de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatrorolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett pr 31.12.2019	Regnskap pr 31.12.2019	Avvik budsjett/ regnskap pr 31.12.2019	Regnskap pr 31.12.2018
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1 333 800	1 334 357	-557	1 271 836
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	379 700	407 465	-27 765	369 456
Salgs- og leieinntekter	170 350	170 188	162	168 346
Andre driftsinntekter	43 500	21 428	22 072	44 524
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>1 927 350</i>	<i>1 933 438</i>	<i>-6 088</i>	<i>1 854 163</i>
Driftskostnader				
Varekostnader	0	1 837	-1 837	1 765
Lønn og sosiale kostnader	1 350 000	1 361 451	-11 451	1 287 798
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	131 000	131 084	-84	139 623
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	461 000	454 861	6 139	441 233
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>1 942 000</i>	<i>1 949 233</i>	<i>-7 233</i>	<i>1 870 420</i>
Driftsresultat	-14 650	-15 795	1 145	-16 257
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	163	-163	616
Finanskostnader	5	607	-602	1 279
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>-5</i>	<i>-444</i>	<i>439</i>	<i>-663</i>
Resultat av periodens aktiviteter	-14 655	-16 239	1 584	-16 920
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	16 901	-16 901	16 167
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	0	-662	662	753
<i>Sum avregninger</i>	<i>0</i>	<i>16 239</i>	<i>-16 239</i>	<i>16 920</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Tilskudd til andre	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet***Beløp i 1000 kroner*

Indikator	31.12.2019	31.12.2018
<i>Tilskudd fra EU</i>	34 141	34 202
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	252 732	236 743
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	1 249	1 738
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	253 981	238 481
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	41 836	37 287
- tilskudd fra statlige etater	73 741	57 772
- oppdragsinntekter	62 746	65 585
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	178 323	160 644

Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet
Postboks 5003, 1432 Ås
Tlf.: 67 23 00 00
www.nmbu.no

Norwegian University of Life Sciences
Box 5003, NO-1432 Ås, Norway
Phone: +47 67 23 00 00
www.nmbu.no

NORGES MILJØ- OG BIOVITENSKAPELIGE
UNIVERSITET (NMBU)
Org. nr.: 969159570

Riksrevisjonens beretning

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Norges miljø- og biovitenskapelige universitets årsregnskap for 2019. Årsregnskapet består av ledelseskommmentarer, oppstilling av bevilgningsrapportering og virksomhetsregnskap, inklusive kontantstrømoppstilling og noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019.

Virksomhetsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er -16,2 millioner kroner.

Etter Riksrevisjonens mening gir NMBUs årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger for 2019 og kapitalposter per 31. desember 2019, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Vi mener videre at virksomhetsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens resultat for 2019 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2019, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den

Øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens, styrets og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlige for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen og styret er også ansvarlige for å etablere den interne kontrollen som de mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet og styret har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om regnskapsestimater og tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Vi kommuniserer med ledelsen og styret, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer også overordnet departementet om dette.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og styret og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i

beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 14.04.2020

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Bernt Nordmark
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur